

Tractatus De// Beneficiis// Amplissimus,// Et Doctissimus

Garcia, Nicolaus

Coloniae Allobrogvm, 1618

§. 1. De residentia dignitatum Canonorum, & Portionariorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98538)

scop. Abulen. rescriptum est 15. Mart. 1575. Decima-septima. An si Parochialis tribu, aut quatuor milliari-bus tantum distet à ciuitate potest in hac Rector habita-re, Dominici tantum ad suam Ecclesiam accedens, & habeatur pro residente. Cong. censuit non posse. 18. Con-chen. Episcopus potest compellere Rectores ad residendū, non obstante consuetudine residendi in loco distanti à Pa-rochia per sex milliaria. 19. Presbyter obtinens Parochia-les, etiam à ciuitate ultra duo milliaria non distantes, nō potest deputari magister Grammaticæ, & ob id à residen-tia excusari, etiam si velit singulis diebus festiuis Paro-chiali interesse. Ita Episcopo Tridentino responsum est. Vigesima. Licet Ecclesia Parochialis sit in loco, v-bi minor pars Parochianorum habitat, & maior pars habitat longe in oppidis, nihilominus Parochus habitare tenetur prope Ecclesiam in ciuitate, sed succurrendū est eis, qui longe habitant secundum antiquam loci consue-tudinem per dispositionem cap. 4. sess. 21. reform. Con-sonat concilium Mediolanen. 5. d. ut. de residentia. versic. Ecclesia Parochialis. Vigesima prima. Congreg. Concilij censuit Rectores Parochialium debere residere in domo ipsarum Parochialium, quod si Parochiales do-mos non habent, tunc in alia domo, quæ sit intra limites Parochiæ, aut saltem ita vicina Parochiali Ecclesiæ, ut inde commodè possint per seipsos ei inservire. Refert Zerola in praxi Episcopali 1. part. vers. Parochus §. 4. Vigesima secunda. Congregat. censuit Parochum cogen-dum esse habitare in domo Ecclesiæ, vel si Ecclesia eam non habeat, in propinquiori intra limites Parochiæ, quod si non habitauerit, non teneri ad restitutionem fru-ctuum, de quibus in hoc decreto. Vigesima tertia. Qui finitima vrbis Beneficia obtinent, & domum non ha-bent ubi habitent habitationis domum. Vigesima quar-ta. In his, quæ pertinent ad residentiam, obseruanda sunt quæ habentur in cap. 1. de reformat. sess. 23. & in reli-quis, si non possunt seruari decreta Concilij Trident. præ-dicti, id agendum est quod commodius, & melius potest, & qui non habet domum propriam in loco, ubi residere tenetur, aliquam conducere debet, ubi vero populus non potest victum suo Curato subministrare, Ordinarius ea obseruare debet, quæ habentur in cap. 3. sessio. 24. de reform. & in casu, quo iura disponunt, non debet pro iu-ris declaratione ad Papam recurrere. Vigesima quinta. Parochus non habens commodam habitationem in Pa-rochiali fuit dispensatus, ut degere posset in loco vicino, dummodo prope Ecclesiam substitutus eius habitet, ali-quando hæc facultas eadem de causa concessa fuit sine illa conditione, quod substitutus prope Ecclesiam habitet. Vigesima sexta, ibi, causa prius per Episcopum cognita. Omnia hæc committuntur Episcopo, qui executioni de-mandare etiam in Ecclesiis Parochialibus, quarum colla-tio ad inferiores spectat, etiam si inferiores essent Abba-tes regulares. Vigesima septima. Episcopus ad residen-tiam cogere potest Rectorem, licet eius Ecclesia Parochia-lis pertineat ad inferioris collationem, etiam Abbatis regularis. Consonat d. Concilium Mediolanen. 5. d. ut. de residentia. versic. fin.

§. 1.

De residentia dignitatum Canonicorum
& Portionariorum.

S V M M A R I A.

Obtinentes in Ecclesiis Cathedralibus, aut Collegia-tis Dignitates, Canonicatus, aut Portiones tenen-

entur ad residentiam ita, ut non liceat ultra tres menses abesse, ut in Concilio Trid. sess. 24. de refor. c. 12. vers. præterea obtinentibus, n. 180.

An d. vers. præterea obtinentibus, comprehendantur Di-gnitates principales, & capita Collegiarum, nu. 181. resoluatur, quod sic, nisi haberent territorium, & iuris-dictionem quasi Episcopalem.

An obtinens Dignitatem, maxime principalem in Colle-giata, quæ habet etiam sedem in Cathedrali, excusetur à residentia in Collegiata, & possit residere in Cathe-drali, n. 182. resoluatur, quod non, & ponuntur resolu-tiones Rota.

An habens Canonicatum, & monasterium in commen-dam teneatur in Canonicatu residere nu. 183. resolu-tur, quod in monasterio, nisi sit ab animarum cura li-berum.

Obtinens Parochialem, & Canonicatum, si non residet in Parochiali, ut debet, cogi debet residere in Canoni-catu, n. 184.

Habens duas Dignitates, seu duos Canonicatus, in qua debeat residere, n. 185 resoluatur, quod in digniori, a-lias in qua maluerit, & idem in habente duas Paro-chiales vritas.

Habens ex dispensatione duo Beneficia residentiam re-quirentia debet residere in habente maiorem necessi-tatem seu causam residendi, si vero æqualem habent, in quo maluerit, & idem in habente duas Parochiales vritas, n. 186.

An Capellania, & Beneficia simplicia, quæ nullos fru-ctus habent in absentia, sed omnes inter presentes di-stribuuntur, requirant personalem residentiam, non obstante consuetudine contraria, numero 187. & se-quenti resoluatur, quod sic ex Congregatione Con-cilij.

An Concilium ibi censetur tollere consuetudinem etiam immemorabilem, n. 189.

Consuetudo immemoralis nunquam censetur sublata, nisi expressa mentio de ea fiat, nec comprehenditur in reuocatione consuetudinis, etiam cum dictione v-niuersali, nisi quando tollitur tanquam irrationali-bus, aut eadem ratio militat in immemoriali, num. 190.

Consuetudini immemoriali est derogatum per clausu-lam derogatoriam consuetudinum, etiam iuramento Apostolica confirmatione, vel alia quavis firmitate ro-boratarum, n. 191.

Sublata quacunque prescriptione, non censetur subla-ta prescriptio immemoralis, numero 192. nisi ubi lex, vel privilegium afficit rem, & facit eam imprescri-ptibilem, & tunc non sufficeret allegare titulum, seu privilegium, & ad ipsum probandum adducere im-memorabilem, nisi data sana, numero centesimo nona-gesimotertio.

Decretum Concilij sessione 24. capitul. vigesimo, quod derogat quibuscunque consuetudinibus, non tollit im-memorabilem ex sententia Congregat. numer. 194. ubi adducuntur declarationes, & resolutio Rota numero 195.

Obtinentes Dignitates in Ecclesia Toletana, & aliis, prætendunt non teneri ad residentiam, & non resident propter immemorabilem, n. 196.

Concilium d. vers. præterea obtinentibus, subtulit con-suetudinem etiam immemorabilem ex sententia S. con-gregationis, n. 197. ubi ponuntur declarationes, & nu. 198. alia ponitur.

Obtinentes Dignitates in d. Ecclesia Toletana, & aliis nō possunt hodie excusari à residentia, licet ante Consi-lium essent in immemoriali non residendi, nec dicen-

de quod Concilium non sit quoad hoc receptum, num. 199.

An si ante Concilium litigatum esset super residentia cum aliquibus Dignitates obtinentibus, qui habuerunt sententiam, & rem indicatam, non teneri ad eam, quia probauerunt immemoriam, teneantur post Concilium ad residentiam, n. 200.

Derogatio sententiarum per viam legis tollit etiam rem indicatam, licet secus in rescripto, n. 201.

Vbi Concilium non derogat sententiis, non comprehendit casus per sententiam determinatos n. 202. vbi ponuntur declarationes S. Congregationis, & n. 203. resolutio Rotae, & decisiones in causa Burgen. iurisdictionis Archidiaconatus, de Virbiesca, n. 204. 205. 206. 207. 208. & 209.

In proposito dubio obtinentes Dignitates tenentur ad residentiam, cum sententia fundetur in immemoriali, & sic non det plus roboris, num. 210. & 211. vbi ponitur declaratio S. Congregationis, & in contrarium proceditur, vbi non constat sententiam fundari fundamento reuocato, n. 212.

An per Concilium d. versi. praeterea obtinentibus, censetur derogatum statutum, etiam a Sede Apostolica confirmatum, num. 213. cum seqq. resolutur negative propter duplex vinculum, sicut & concordia a Sede Apostolica confirmata non censentur sublata per Concilium.

An id solum procedat in confirmatis ex certa scientia, & cum causa cognitione, an vero etiam in confirmatis in forma communi, numero 218. cum sequentibus, resolutur illas tantum confirmationes esse praeservatas in decretis Concilii, quae emanarunt ex certa scientia, & cum causa cognitione ex Congregatione Concilii.

Etiam, quod simul concurrant immemorialis concordia, seu statutum, & confirmatio in forma communi, est illis derogatum, n. 223. cum seqq.

Censetur praeservata confirmatio ex certa scientia, quando in derogatione nulla facta est mentio de confirmatione Apostolica, alias enim intelligitur etiam ex certa scientia, n. 226.

Illam dicitur confirmatio ex certa scientia, & cum causa cognitione, in qua est insertus tenor rei confirmatae, vel saltem narrata substantia, & est expedita precedente solita discussione, n. 227. & 228.

Causae cognitio excluditur in concordia, quae est inter partes, quando confirmatio fuit obtenta ad supplicationem vnius partis tantum, n. 229.

An confirmatis, in qua adest clausula ex certa scientia, non tamen est insertus tenor, aut narrata substantia rei sit ex certa scientia, an vero in forma communi, n. 230. cum seqq. resolutur, n. 233.

Clausula, quorum tenores, & suppletes omnes facti & iuris defectus, non faciunt ut confirmatio sit ex certa scientia, & quod illa operentur, n. 234.

De statuto Ecclesiae Abulensis, concedere absentiam quatuor mensium, quod est confirmatum ex certa scientia & declaratione super eo obtenta per Episcopum a n. 235. & 244.

An possit renuntiari statuto, seu privilegio habenti decretum irritans expresse, vel tacite, numer. 242. & sequenti.

An sit reuocatum statutum, vel consuetudo aliquarum Ecclesiarum, in quibus ultra tres menses datur singulis mensibus unus dies pro tonsione barbae, num. 245. & 246. resolutur esse reuocatum, nisi sit in specie confirmatum.

An in mensibus, qui dantur recreationis causa, absentes

non solum lucrentur fructus, sed etiam distributiones quotidianas, maxime stante tali consuetudine, & ordinatione, num. 247. cum seqq. resolutur contra aliquos negative, etiam si Canonici solum consistat in distributionibus, & ponuntur declarationes S. Congregationis.

In Ecclesia Abulensi, est statutum in contrarium confirmatum ex certa scientia per Iulium III. ut in breui posito num. 253. & seq. & quod post Concilium observetur, n. 255.

At si derogata indulta, seu privilegia Apostolica, quibus conceditur abesse ultra tres menses, numero 256. cum seqq. resolutur negative, nam lex generaliter loquens non tollit privilegium particulare, & quod Bulla Pij IV. reuocatoria privilegiorum non procedit nisi in illis decretis, in quibus est derogatio privilegiorum.

Privilegia perpetua de non residendo concessa certis personis, seu certo generi personarum, sunt reuocata per Concilium, n. 266. & sic privilegium concessum Capellani Regis est reuocatum, n. 267.

Contra dictam resolutionem, quod Bulla Pij IV. non procedat, nisi in illis decretis, in quibus habetur derogatio privilegiorum, sunt duae difficultates, num. 268.

Prima difficultas, quod alias S. Congregatio declarauerit regulares per sua privilegia etiam mare magnum, non posse absolueri a casibus Episcopo reservatis, ut in declarationibus adductis, & tamen non habetur in Concilio derogatio huiusmodi privilegiorum, nu. 269. cum seqq.

Secunda difficultas, quod alias d. Bulla videtur fuisse superflua, & de nihilo seruire, n. 274.

Ad primam difficultatem prima responsio, num. 275. & seq. quae non placet, n. 277. & quod decreto ultimo, c. 25. de reg. solum reuocantur privilegia, quae sunt contra decreta illius sessionis, & non aliarum.

Privilegia Regularium, quod non teneantur seruare interdicta in aliquibus diebus tantum, sunt sublata per Concilium d. decreto ultimo contra aliquos num. 278. cum seqq.

Secunda responsio ad d. difficultatem, n. 283. quae comprobatur, & defenditur n. seqq. sed non satisfacit, n. 295. & seqq.

Vera responsio ponitur, n. 297. ad 302.

Regulares secluso privilegio non possunt de iure absolueri a casibus Episcopo non solum de iure, sed etiam specialiter per ipsum reservatis contra aliquos num. 303. & 304.

Ad secundam difficultatem resp. d. Bullam non esse superfluum, sed esse factam ad corroborandam, & confirmandam derogationem privilegiorum in decretis Concilii contentam, n. 305.

Quot dies contineant menses, qui dantur recreationis causa a Concilio, numero 306. resolutur mensem in proposito continere, 30. dies. cum non exprimitur a quo tempore incipiant contra aliquos relatores, numer. 307.

An stante statuto Ecclesiae, quod concedebat absentiam trium mensium, non tamen erat in usu, possint post Concilium illis gaudere, nu. 308. cum seqq. resolutur non posse.

Si constitutio, aut consuetudo Ecclesiae requirit seruitium totius anni, tunc locum habet absentia trium mensium a Concilio permissa, numer. tricentesimo undecimo & 312.

An ad absentiam trium mensium requiratur causa, & licentia, numero 313. cum sequentibus, resolutur non requiri,

STANCIA
de
Bengf.

requiri, & ponuntur declarationes Sacre Congregationis.

Iti menses, non debent sumi in maximis solemnitatibus ex Congregatione Concilij, quod tamen in Hispania non seruatur, n. 37. & 318.

An Canonici possint licite abesse ultra tempus à Concilio permissum, amittendo distributiones, & fructus, qui residendo lucrifunt n. 319. cum seqq. resoluitur, negative, etiamsi maneant in ciuitate, & ponuntur declarationes S. Congregationis.

An satis sit lucrari grossam, seu vestuariū residendo ad horas, seu tempus illud, n. 324. & seqq. resoluitur, non satis esse, nec satisfacere, & adducuntur declarationes S. Congregationis.

Consuetudo vigens in Ecclesijs, ubi Matutini dicuntur media nocte, non interessendi illi videtur excusare, n. 326.

An ex diebus, & horis collectis sint faciendi menses absentia, n. 327. & seqq.

Secundum Congregationem Concilij non valet statutum, seu consuetudo, ut Præbenda, seu grossa lucrifiat interessendo vna vel duabus horis, aut minori tēpore 9. mensium, n. 329. sed non seruatur in Hispania & potest sustineri, n. 330. & quid in Ecclesia Ciuitatis seruatur.

An obtinens Dignitatem, cui incumbit visitatio, possit ratione visitationis abesse ultra tres menses, & lucrari fructus, ac distributiones Dignitatis & Canoniciatus, quem simul obtinet, numero 332. resoluitur, ut in declaratione Sacre Congregationis ibi posita.

Si esset consuetudo, quod Archidiaconus visitans percipiat distributiones, esset valida, n. 333.

Incumbens Curæ animarum imminenti sua Dignitati habetur pro præsentis, & interessenti ex decreto Concilij, sess. 22. cap. 3. numero 334. sed intelligitur de Curæ animarum proprie, nempe fori interioris numero 335. ubi adducuntur declarationes Sacre Congregationis.

Visitans, seu exercens iurisdictionem imminenti suæ Dignitati, vel Ecclesiæ, non lucratur distributiones, quando est absens à ciuitate, seu loco Ecclesiæ, alias secus n. 336.

Non procedit d. decretum cap. 3. in Canonici, seu Dignitatibus habentibus Parochiales, non tamen annexas, numero 337. ubi ponitur declaratio S. Congregationis.

Archidiaconus visitans non lucratur fructus Canoniciatus, quem simul obtinet, etiamsi esset annexus Dignitati, stante quod fructus sint distincti, secus autem esset in Portione accessorie annexa Dignitati, numero 338.

Comminuitur consil. Nauarr. 14. de Clericis non residentibus, quatenus sentit, quod prosequens litem super iuribus sua Dignitatis lucratur etiam fructus Canoniciatus, num. 339.

Excusatus à residentia non lucratur fructus, qui non lucrifunt in absentia, nisi in casibus à iure expressis, num. 340.

Canonici ingrediens Religionem non lucrabitur anno nominatus fructus Præbende, quamvis sit iuste excusatus à residentia, n. 341.

Canonici electus ad Episcopum Italiae, qui debet Roma examinari, quamvis interim, dum vadit, iuste absit, non tamen fructus percipiet, ad quos percipiendos in absentia non solum non sufficit utilitas priuata, sed nec utilitas Ecclesiæ, seu Episcopatus in genere, sed requiritur utilitas Ecclesiæ in specie, n. 342.

Obrinentes ex dispensatione Parochialem, & Canoniciatum residentes in Parochiali percipiunt fructus Canoniciatus ex privilegio Bullæ Pij V. & obtinens ex dispensatione duos Canoniciatus, seu Dignitates eo ipso censetur dispensatus, ut percipiat in absentia fructus alterius, quando dispensatio est perpetua, n. 343.

In statuta, & consuetudines Ecclesiarum concedentia iubilationem deseruentibus per 40. annos sint contrarius, & derogata per Concilium numero 344. resoluitur quod non, & adducitur declaratio S. Congregationis.

An per Concilium sit derogatum e. de cetero, & c. ad audientiam, de Clericis non residentibus, ubi habetur, quod duo Canonici existentes in seruitio Episcopi habentur pro presentibus num. 345. cum seqq. resoluitur, non esse derogatum, & ponuntur declarationes S. Congregationis.

Canonici existentes in seruitio Episcopi non possunt percipere distributiones quotidianas, quod fallit stante consuetudine in contrarium, n. 348.

Fallit etiam in Canonici missis ad visitanda limina, vel comitantibus Episcopos ad ea, num. 349. ubi ponuntur declarationes S. Congregationis, quod declaratur num. seqq.

Fallit etiam, quando Canoniciatus confisteret, solum in distributionibus, nam tunc eas lucrarentur, excepta tertia parte ex Congregationis sententia, n. 351. ubi ponuntur declarationes.

Quoad lucrandos fructus Canoniciatus, quando omnes consistunt in distributionibus, S. Congregatio facit differentiationem inter absentes causa studij, & causa residence in Parochiali ex vna parte, ut hi eos integros percipiant, & inter absentes causa seruitij Episcopi, & imminutiarum, ut hi eos lucrentur, deducta tertia parte, n. 352. & 353.

Fallit etiam stante speciali gratia, & concessione Papæ, n. 354. & 355.

Similis gratia, & privilegium percipiendi etiam distributiones in absentia concedi solet ad tempus, & prorogari Inquisitoribus, & Ministris S. Inquisitionis Hispania num. 356. ubi ponitur declaratio S. Congregationis.

Canonici Vicarius Episcopi, non potest percipere distributiones in absentia, quamvis percipiat fructus, nisi sit consuetudo in contrarium n. 357. secus in Vicario capituli sede vacante n. 358.

Absens proseruatio, & utilitate Ecclesiæ de iure percipit fructus, & etiam distributiones, si est præsens in loco, n. 359. nisi sit consuetudo contraria, num. 360. absens vero a loco pro utilitate Ecclesiæ, vel alia iusta causa, non percipit distributiones, nisi consuetudine aliud sit obuentum num. 361. ubi adducuntur declarationes S. Congregationis, iuxta quod sunt accipiende aliæ declarationes adductæ, num. 362. & quedam consil. Nauarr. consil. 363.

Dispositio d. c. de cetero, & c. ad audientiam, de Clericis non residentibus, procedit etiam in Canonico Doctorali, & Magistratu, n. 364. nisi vergeret in magnum damnum Ecclesiæ, n. 305.

In Ecclesiâ Abulen. est statutum, quod Doctor alius non procreet, nec acceptet familiaritatem Episcopi, nec eam vtratur, n. 366.

Dispositio d. c. de cetero, & c. ad audientiam, non habet locum in Canonico præbendario, n. 367. nec etiam in Canonico lectionario, n. 368.

An dispositio istorum capitulorum procedat in inferioribus Clericis, non Canonici, n. 369. cum seqq. approbatur sententia Abbatis in dict. cap. ad audientiam.

numer. 8. quam secuta est Rota.

Qui non per Episcopum, sed alias sunt occupati pro communi utilitate seu Episcopatus in genere, aut per Episcopum plures quam duo eiusdem Ecclesie, non percipient fructus in absentia, n. 374.

Procuratores generales Cleri Hispanie à Congregatione deputati residentes in Curia Romana, & Regia non excusantur à residentia, nec lucrarentur fructus in absentia, nisi statet breue Clementis VIII. numero 375.

Dispositio d. c. ad audientiam, non comprehendit Portionarios, qui non sunt de Capitulo, licet in eo habeant vocem, num. 376. & 377. ubi ponitur resolutio Rota, & num. 378. eos tamen comprehenderet ubi essent de Capitulo, ut sunt in aliquibus Ecclesiis Hispanie, d. numero 378.

In Ecclesia Abulen. Portionarij possunt assumi ab Episcopo in familiares, sicut Canonici ex statuto Ecclesie, nu. 379.

Quod dicitur de Portionariis videtur dicendum de Dignitatibus in proposito, n. 380.

Dispositio d. c. de cetero, & c. ad audientiam, habet locum in Prelatis inferioribus Episcopo respectu suorum subditorum, n. 381.

Idem est in Legato, quantum ad Prouinciam suam, & in Archiepiscopis, quo ad Clericos sue Diocesis, & non suffraganeorum, n. 382.

Familiares Papae existentes in eius seruitio percipiunt fructus in absentia, numero 383. quod tamen non procedit in scriptoribus, & aliis officialibus Curiae, numero 384.

Sicut familiares Episcopi, ita etiam familiares Papae non percipiunt distributiones, n. 385. resolutio Rota, n. 386. circa indulgium subcollectorum.

Familiares Cardinalium excusantur à residentia secundum aliquos, n. 387. sed contrarium tenetur, num. 388.

Existentes in seruitio, aut officiis Regis seu Principis, non excusantur à residentia, n. 389. & si aliquod privilegium fuit antea eis concessum, ut Regi Francie, reuocatum est iam per Concilium, nu. 390. & quod dicit Nauarr. c. 25. n. 121. de Capellanis Regum, intelligendum est de privilegiis concessis post Concilium, quia tamen non sunt, n. 391.

An causa peregrinationis, maxime ex voto, liceat abesse ultra tempus à Concilio permissum, & lucrarentur fructus, n. 392. cum seqq. resolutum negativè ex sententia Congregationis.

An Canonici, & Beneficiari celebrantes priuata Missam in eadem Ecclesia tempore officiorum habeantur pro presentibus, n. 396. cum seqq. resolutum, quod non, & adducuntur declarationes S. Congreg. licet contrarium de consuetudine seruetur in aliquibus Ecclesiis, quae videtur tolerabilis.

180 Secundo principaliter * dico, quod obtinentes in Ecclesiis Cathedralibus, aut Collegiatis Dignitates, Canonicatus, Præbendas, aut Portiones tenentur ad residentiam, ita ut non liceat eis vigore cuiuslibet statuti, aut consuetudinis, ultra tres menses etiam continuos (ut S. Congregatio declarauit) ab eisdem, Ecclesiis quolibet anno abesse, saltem nihilominus earum Ecclesiarum constitutionibus, quæ longius seruitur tempus requirunt. Ita S. Concilium Trident. sess. 24. de reform. c. 12. vers. præterea obtinentibus, ubi etiam statuitur, quod distributiones qui statutis horis interfuerunt, recipiant, reliqui quauis collusionem, aut remissione exclusa his ca-

reant, iuxta decretum Bonifacij VIII. in c. 11. de clericis non resid. in 6. quod Sacra synodus in vltim reuocat, non obstantibus quibuscunque statutis, & consuetudinibus, & quod omnes diuina per se, & non per substitutos compellantur obire officia. Sandoval. de officio Ecclesiastico 5. parte, cap. 3. numero 3. & 4.

Circa quod varia dubia * examinanda sese offerunt, & primo dubitatur an d. versicul. præterea obtinentibus, comprehendantur Dignitates principales, & capita Ecclesiarum Collegiatarum; & dicendum est, quod sic, ut censuit S. Congregatio Concilij super eo, his verbis: Ad hanc residentiam tenentur etiam Abbates, & alij Superiores Ecclesiarum Collegiatarum, licet habeant iurisdictionem in Canonicos, & ad hoc cogi possunt ab Episcopis, sub quorum Diocesi sunt, alia ibi Dignitates, comprehenduntur etiam illa Dignitates, quæ sunt capita illarum Ecclesiarum Collegiatarum. Et quæ etiam essent exemptæ à iurisdictione Ordinarij, & habent tantum iurisdictionem in Canonicos, & seruientes in illis Ecclesiis, & dicitur in ista declaratione, & habent tantum iurisdictionem in Canonicos, quia, si haberent territorium, & iurisdictionem quasi Episcopalem, non tenerentur ad residentiam chori, & horarum, quamuis tenerentur ad residentiam, sicut Episcopi, de quo infra numer. 480.

Secundo dubitatur, an obtinens * Dignitatem, maxime principalem, in Collegiata, quæ habet etiam sedem in Cathedrali, excusetur à residentia in Collegiata, & possit residere in Cathedrali, & dicendum est, quod non, ut in vna Vallisoletana residentia coram D. Sacrato, in qua prima Jun. 1601. fuit resolutum, Assignmentem sedis in Cathedrali non excusare à residentia in Collegiata, nam aus dicta sedes non requirit residentiam, & sine dubio Abbas non excusatur à prima obligatione, aut vero requirit residentiam, & nihilominus tenetur Abbas residere in Collegiata, tum quia illa est dignior sedes, cum ibi sit caput. Abbas in capit. extirpandæ. §. qui vero, numero 5. ubi Hostien. numero 8. de præbend. tum quia Abbas ibi percipit fructus non in Cathedrali, argumento capit. cum ex officij de præscript. & decimo Maij 1602. coram eodem fuit resolutum. Abbatem teneri ad residentiam in Collegiata, tam ex dispositione iuris communis capit. ad hæc, versicul. cum singula, de præbend. capit. fin. de rescript. in 6. Ferrerius consilio 32. numero 14. quam ex dispositione Concilij Trident. sess. 22. de reformat. capit. 3. & etiam vigore erectionis, non obstante, quod in Bulla erectionis non exprimitur Abbas, & consequenter non comprehenderetur sub dispositione, quod Beneficiari in dicta Ecclesia teneantur residere per glossam in Clement. 2. verb. in eisdem de ætate, & qualitate, quia id procedit, quia ibi materia est correctoria, secus hic, ubi assistit ius commune. Abb. in capit. relatum, numero quinto de Clericis non resident. nec obstat præterea consuetudinem non residendi, quia illa non legitime probatur. Nec obstat, quod Abbas habeat aliam sedem in Cathedrali, quia, si sedes in Cathedrali requirit residentiam, potius ex ea inducitur incompatibilitas, quam liberatio à residentia in Collegiata d. cap. ad hæc, nisi aliter appareat dispositum cum explicita scientia Papæ, nec obstat sententiam D. Orani, quia non iustificatur ex actis, & in contrarium stat ius commune, & statutarium istius Ecclesie, unde tanquam notorie iniusta non potuit facere transitum in rem iudicatam. Cesar de Grassis decisione 2. de solut. De quo etiam infra, numero 476. ubi

vbi dicta videnda sunt.

135 Tertio dubitatur, an habens ¶ Canonicatum, & Monasterium in commendam teneatur in Canoniatu residere? Et dicendum est, quod in Monasterio, nisi illud sit ab animarum cura liberum, vt in sequenti declaratione S. Congregationis Concilij, *Obtinens Canonicatum, & Monasterium in commendam ab animarum cura liberum, in Canoniatu residere tenetur.* Et conducit declaratio nona supra adducta hoc capite sub numero 179. quæ ait, quod in Monasterijs, & Abbatijs, quæ cura & conuentu carent, non est necessaria residentia. Imo & obtinens Parochialem & Canonicatum, qui debet residere in Parochia-
134 li, vt in constitutione 64. Pij V. ¶ & in declaratione septima adducta sub d. num. 179. si non residet in Parochiali ex permisso Episcopi, debet cogi residere in Canoniatu, vt in sequenti declaratione d. S. Congregationis, *Habens Canonicatum, & Parochialem in duobus Diocesis, & non residens in Parochiali ex permisso Episcopi, vt tenetur ex Bulla Pij V. cogendus est ad residendum in Canoniatu.*

135 Quarto dubitatur habens duas ¶ Dignitates, seu duos Canonicatus ex dispensatione in qua debeat residere? Et dicendum est, quod in digniori, alias in qua maluerit, vt in sequentibus declarationibus S. Congregationis Concilij; Prima, *Habens duos Archiepiscopatus dignitate pares, residere poterit in quo sibi placuerit, si alter est dignior, tenetur in eo residere.*

Secunda, *Obtinens legitime duas Dignitates, in digniori residere tenetur, & fructus alterius lucratur, non tamen distributiones, & eam tertiam partem Præbende, quæ auctoritate decreti sessionis 22. de reformatione, in quotidianas distributiones est conuersa.* Tertia, *Obtinens duos Canonicatus tenetur in digniori residere, eius vero, in quo non residet, quotidianas distributiones perdit, in quibus distributionibus intelligitur etiam comprehensa tertia pars Præbende, quæ ex decreto Concilij Tridentini conuersa fuit in distributiones quotidianas, sed habens plures Canonicatus dignitate pares, vbi pluribus inferre potest, residere tenetur.* Et idem est in habente duas Parochiales vnitas, vt in declaratione 14. & 16. adducta supra sub d. n. 179.

135 Et habens ex dispensatione duo ¶ Beneficia residentiam requirentia debet residere in eo, quod maiorem necessitatem, seu causam residendi habet; si vero æqualem habent, potest in quo maluerit residere, vt in sequentibus declarationibus d. S. Congregationis, Prima Archiepiscopo Ianuen. *Parochiales Ecclesie sunt incompatibiles cum Beneficijs, in quibus assignatae sunt distributiones quotidianæ, quas a diuinis absentes amittunt, & illi, qui obtinent duo Beneficia, vel plura cum legitima dispensatione ante Concilium Tridentinum obtenta requirentia personalem residentiam, tenentur residere in quo est maior necessitas, nec propterea possunt alterutro priuari, amittunt quidem distributiones quotidianas eius Beneficij, cuius ministerio non inserviunt.* Secunda, Cardinali Farnesio. *Canonici omnes debent in propria Ecclesia residere, & personaliter deferuire eorum muneri, non obstantibus quibuscunque, ille tamen, qui aliud Beneficium ex legitima dispensatione obtinet, quod maiorem, vel æqualem causam residendi habeat, licet non intersit muneri, quod exigit Canonicatus, non potest tamen eo priuari, nec alia pena affici, nisi priuatione distributionum quotidianarum, nec Concilium Tridentinum super pluralitate Beneficiorum prouidet, nisi ad futurum, præterquam in Parochialibus, quas nec etiam per dispensationem ante Co-*

cilium Tridentinum obtentam nemo, nisi vnitas retinere potest. Et idem est in habente duas Parochiales vnitas, vt in d. declaratione decimaquarta, vbi dicitur, quod, si non constet quæ sit dignior, residendum est in frequentiori, & si vna, fuerit extra, & altera intra urbem, residendum est in ea quæ est intra. Et ad prædicta conferunt quæ tradit post hæc González gloss. 6. numer. 268.

Quinto dubitatur, an Capellaniæ, & Beneficia simplicia, ¶ quæ nullos fructus habent in absentia, sed omnes inter Capellanos, & Beneficiatos præfentes distribuuntur absentibus nihil percipientibus, requirant personalem residentiam, sicut Canonicatus, & Portiones ita, vt ea obtinentes ad residentiam præfite teneantur, & cogi possint, non obstante consuetudine contraria? Et pro parte negatiua faciunt ea, quæ in proposito adducit Nauarrus consil. 4. de Clericis non residentibus numer. 1. 2. & 3.

Nihilominus tamen contrarium fuit decisum per ¶ Sancti Congregationem Concilij in vna Ianuen. vt in prima declaratione supra adducta, num. 186. & in vna Compottellana, de qua est dict. consil. Nauarri 4. vt in sequenti declaratione. *An Capellania in Ecclesia Cathedrali existentes, quarum redditus ex varijs defunctorum redditibus, cum onere Missas aliquot, & diuina officia pro animarum salute celebrandi, inter se tantum distribuunt Capellani præfentes, qui onera prædicta per seipso, & per alios presbyteros quoscunque persolunt; reliquis Capellanis, qui præfentes non sunt, nihil percipientibus, personalem residentiam requirant ita, vt qui obtinent, ad residentiam præfite, etiam per priuationem cogi possint, non obstante consuetudine contraria? Multi ex illustrissimis tenebant non posse cogi præfite, & in hanc sententiam inclinabat maior pars, nisi allegaretur alias fuisse in contrarium decisum, quoniam fructus sunt in forma distributionum, vt in Canonicatibus, ideo fuit decisum cogi posse præfite ad residendum, & post hæc tradit González gloss. 5. numer. 108. dicens istam declarationem originaliter vidisse.*

Sexto dubitatur, ¶ an, dum Concilium ibi statuit, quod illis non liceat vigore cuiuslibet statuti, aut consuetudinis ultra tres menses ab Ecclesijs abesse, censetur tollere consuetudinem, etiam immemorabilem.

In quo videbatur Trespondendum negatiue, nam 190 consuetudo immemoriahs nunquam censetur sublata, nisi expressa mentio de ea in lege, vel constitutione habeatur, nec comprehenditur in reuocatione consuetudinis, etiam cum dictione vniuersali. Aymon. Crauetta. de antiquitate temporis 4. parte, sectione, materia ista, numero 47. Ruinus consilio 13. numero 30. libro 2. Couarruias plures referens libro 3. variar. cap. 13. numero 5. Auendanno resp. 16. num. 1. Pelaez de Mierez de maiorat. 4. parte questione 20. numero 51. Velazques in libro 6. Tau. glossa 11. numer. 9. Flores de Menna, question. 10. numero 44. & Emanuel Rodriguez question. regul. 1. tomo questione 9. articulo. 5. ad finem cum alijs, & fuit resolutum in causa Palestina iurisdictionis. 25. Maij 1565. coram D. Orano. immemorabilem non comprehendi in reuocatione consuetudinis, etiam cum dictione vniuersali, limitari tamen duobus modis; primo, quando tollitur consuetudo tanquam irrationabilis, & sic procedit, quod tradit Antonius Gabriel. de præscriptione conclusionem 1. numero 27. secundo, quando eadem ratio militat in immemoriali & Couarruias supra, & tradit post hæc

Gonzalez glossa 33. numero 2.

Adde Tertium, quod consuetudini immemoriali est derogatum per clausulam derogatoriam
 191 [†] consuetudini etiam iuramento Apostolica confirmatione, vel alia quavis firmitate roboratarum, & sic videtur intelligere etiam de immemoriali, ut fuit resolutum in causa CesarAugustana surreptionis Breuium 16. Iun. 1559. coram Domino Orano, ut per Cot. decis. 34. in Miscellaneis manuscriptis.

192 Similiter sublata quacunque præscriptione non censetur sublata præscriptio immemorialis, Felinus in Rubric. de præscript. num. 18. Aymon supra, Balbus de præscriptio. 2. parte 3. partis 6. questione num. 21. & 5. part. 5. part. penultimas. question. 9. Probus ad Monachum in c. 1. de præscript. in 6. numer. 24. Tiraquell. plures referens de retract. conuen. §. 1. gloss. 2. num. 23. & 25. Afflictus dec. 154. num. 5. Boerius dec. 39. num. 12. Otalora de nobilitate 3. part. cap. 7. num. 11. Auendanno, Mieres, Velazques, Flores, & Emanuel Rodriguez supra, & idem Velazques in l. 41. Tauri. gloss. 1. num. 6.

Nisi ubi lex, vel priuilegium afficit rem, & facit
 193 [†] eam impræscriptibilem dicendo non posse prescribi. Felin. in cap. accedentes. numero 6. fall. 3. & in cap. cum ex officio. numero 1. & 13. de præscript. Ripa in l. quominus. numer. 40. & 101. de fluminibus. Balb. d. quæst. 9. ad fin. Probus supra, & Tiraquell. num. 25. Antonius Gabriel d. concl. 1. ex num. 27. & Matienço in l. 3. titul. 10. lib. 5. recopil. glossa 9. quo casu, quicquid dicant Felinus, & Ripa ibi, non sufficeret etiam allegare titulum, seu priuilegium, & ad ipsum præsumptiue probandum adducere immemoriam, nisi data fama tituli, seu priuilegij iuxta dicta, & adducta supra 1. part. cap. 2. numero 38. & in terminis idem Felinus in cap. cum contingat, de foro compet. num. 5. fall. 3. Anton. Gabr. supra num. 33. de quo vide Aymonem dict. 4. part. sect. absolutis a numero 52. & sectione materia ista, numero 96. & ita alias S. Congregatio Concilij declarauit decretum Concilij sessione 24. de reformatione, cap. 20. [†] quod derogat quibuscunque consuetudinibus, ut in fine illius decreti, non substulisse immemoriam, Apostilla consil. 3. Nauarr. de officio deleg. & post hæc Gonzalez dict. gloss. 33. numer. 5. ut in declarationibus seqq. Prima Cardinali Pacieco Archiepiscopo Burgen. Persistendum est in illa declaratione iam dudum ab hac Congregatione facta, nempe decretum Concilij sessione 24. cap. 20. non substulisse immemoriam consuetudinem, & ideo si Archidiaconi, & Abbates legitime eam probauerint, si ad eos esse exercere huiusmodi iurisdictionem, illud tamen maioris applicationis gratia censuerunt nunc addendum, ut interea, dum illi eam consuetudinem probauerint, amplitudo vestra sola veramque iurisdictionem exerceat. Quæ omnia ita ab ea obseruatum iri persuasum habemus. Roma die 27. Septembris 1575. Secunda super dict. cap. 20. Depius responsum est hoc decretum Concilij non substulisse immemoriam consuetudinem. Et ideo si isti inferiores legitime probauerint eam, sinendi sunt exercere huiusmodi iurisdictionem, interea tamen, dum illi eam consuetudinem immemoriam probauerint, Episcopi soli hæc iurisdictionem exercere debeant, cum pro Episcopo possent regere, & ratio Concilij, & legitime probatur, quod per tres sententias probatum est. Tertia Congregatio censuit decretum Concilij sessione 24. capit. 20. non substulisse immemoriam consuetudinem Decano, Capitulos, seu alij inferiori, cognoscendi in criminalibus, & matrimonialibus.

Item eo decreto non comprehendunt Abbates, Præ-

positos, seu Archipresbyteros nullius, qui ordinaria iurisdictione ab immemoriali tempore cura funguntur.

Item censuit decretum Concilij sess. 6. c. 4. & sess. 25. c. 6. non substulisse facultatem, alias ex immemoriali & laudabiliter obseruata consuetudine Decano, & Capitulo singulares Capituli, ipsique subiectas personas cumulatim cum Episcopo, seorsum tamen ab eodem ipsiusque Episcopum toties, quoties sua auctoritate vti volentem, non excludendo visitandi, corrigendi, & emendandi, quia Concilium non dicitur eam facultatem concessisse Episcopo vtiuatiue, quoad alios inferiores Ordinarios, de quorum exclusionem non constat, & ab eis debite puniuntur non est cogendus coram Episcopo denno se purgare, vel ab eodem iterum puniri. Quarta. Nec quasi possessio immemorialis est sublata. Quæ probanda coram eodem Episcopo, & interim Episcopus ipse, & solus iurisdictionem exerceat.

Vnde in vna Veronen. [†] iurisdictionis. 18. Martij 1596. coram Illustrissimo Pamphilio fuit per Rotam resolutum, quod licet ex Concilio Trident. d. cap. 20. §. ad hæc, præseruetur Decano, & Capitulo, seu alijs inferioribus immemorialis consuetudo cognoscendi causas criminales, & matrimoniales, tamen, cum immemorialis probatur, quæ non dicitur ad hunc effectum legitime probata, donec de ea constet per tres sententias conformes, Episcopus solus debet istam iurisdictionem exercere, & in ea manuteneri ex iuris communis assensu, non aliter probata quasi possessione, cum per se, post medium, de priuileg. in 6. cum ibi notatis. Capita. quæ. decis. 306. p. 1. & 201. part. 2. iuxta dictas declarationes S. Congregationis.

Et ita obtinentes Dignitates in [†] Ecclesia Tolentana, & in aliquibus alijs Ecclesijs Hispaniæ prætentunt, non teneri ad residentiam, & non resiliunt quia dicunt esse in consuetudine immemoriali non residentium.

Nihilominus tamen in [†] proposito iuxta subiectam materiam, & mentem Concilij d. cap. 12. versic. præerea obtinentibus, contrarium S. Congregatio censuit, nempe Concilium substulisse consuetudinem etiam immemoriam, ut apparet ex sequent. declarationibus super dict. capit. 12. (quod etiam videtur sentire Couarruu. d. lib. 3. variar. cap. 13. sub numer. 9. & Hoieda de incomparabil. cap. 17. num. 20.) Prima ibi, aut consuetudinis, etiam immemorialis. Secunda, S. D. N. Greg. XII. ex sententia Cong. declarauit immemoriam consuetudinem non excusare à residentia in Cathedralibus, & Collegiatis insignibus; in collegiatis autem non insignibus posse excusare, si Ecclesie sunt rurales prorsus destituta, aut quibus nunquam antea supra hominum memoriam solitum esset residere, aut in quibus adeo tenuis redditus essent, ut canonici aliunde non habentes, vnde viverent, alere non possent, & sufficit ad excludendam immemoriam, quod aliqui canonici resederint, Consonat Concilium Bononiense, titul. 6. de residentia. §. de his, qui ad residentiam tenentur, versicul. itaque hi. & §. de causis excusantibus Canonicos à residendo. versiculo ultimo. Tertia, congregatio parua, id est, Illustrissimorum Cardinalium tantum, censuit immemoriam esse sublatam per Concilium, & statuta rurata nihil valere, ut iam resolutum est, ac statuta auctoritate Apostolica confirmata non esse sublata per Concilium sessione 24. capit. 12. Ita Episcopo Lamacen. sexto, Septemb. 1576. Quarta. Non datur substitutus in loco canonicis absentis ex iusta causa, nec potest compelli canonicus deservire per substitutum, sed ut per se deseruiat, non obstante

stante immemoriali consuetudine, quod etiam patet ex declaratione vltima infra adducta. numero 216. & Abulensi infra adducta, num. 235. & ex declarationibus, prima & secunda adductis numero. 323. & ex frequenti declaratione, & respons. dato Episcopo Segobien. vnde decima Julij 1590. ad primam, & secundam, & octauam, quam totam hic ponere placuit, quia deseruit ad alia infra dicenda. Ad primam de residentia Canonorum, & Dignitatum Congregatio respondit, consuetudinem immemoriam non residendi sublatam esse ex decreto Concilij cap. 12. session. 24. quod si Canonici alia se ratione tueantur, audiendi erunt. Ad secundam respondit eos teneri ad residendum nouem mensibus. Ad tertiam, si locum habet Concilium cap. 1. sess. 21. tunc tertiam partem esse accipiendam secundum unum valorem, sed ei remedio locum non esse existimatum, nisi ubi distributiones ita sint tenues, ut verisimili er negligantur. Ad secundam censuit huiusmodi inhibitionem, in qua concedenda, nec forma nec tenor sacrum constitutionum, ut cauetur decreto Concilij session. 22. cap. 7. seruatus fuit, tanquam nullam iure posse contineri. Ad sextam, respondit curam animarum, vel esse exercendam per ipsos Canonicos, quibus imminet, aut si minus sufficientes, adiungendos coadiutores ab Episcopo approbatos. Ad septimam, Canonicos, & Dignitates teneri diuina officia per se ipsos obire, itaque Missas maiores canere illis diebus, quibus tenentur. Ad octauam an Episcopus possit habentes officia Archyepiscopatus, operaria, scilicet hospitalia, & thesauraria, quibus in sua fundatione quedam onera fuerunt imposita, licet modo a tempore immemoriali nullum onus habeant, cogere ad onera in fundatione imposita, non obstante d. consuetudine immemoriali, & ad personale residentiam compellere, non obstante, quod a nonnullis annis non resederint? respondit posse cogere ad personalem residentiam, & ut competens in Ecclesia seruatum ad formam ab eo prescribendam impleant iuxta cap. 3. sess. 22. Ad nonam, an consuetudo quadam facta ab Episcopo, & Capitulo post Concilium Trident. de soluendo certam pecunie quantitate ratione noue possessionis Episcopatus, & Canoniciatum, & Dignitatum distribuendam in fabricam, & salaria Notarij, conuocatorum, campanarij, & aliorum ministrorum Ecclesie, quibus iam alias sunt certa constituta salaria, sit valida, nec ne? S. Dominus noster ex sententia Congregationis respondit huiusmodi constitutionem seruandam, nihil tamen ex ea pecunia Notariis, campanario, & aliis Ecclesie ministris tribuendum, sed integram summam in usus fabrica conuertendam, atque ita libenter soluendam, tam a capitularibus, quam ab Episcopo, cum sperari possit officium Ecclesie Dignitatem, que ab huiusmodi largitate in edificium ornatumue Ecclesie facta sunt exordium, ad mysticam quoque Ecclesie edificationem, feliciter in Domino processurum. Ad decimam, posse Episcopum visitare solum capitulares, & bona, eorumque bonorum administrationem, vel quibus sibi videbitur adiunctis. Ad vndecimam, solus Episcopus potest fabricam visitare. Ad duodecimam, Episcopus potest solus, vel is qui sibi videbuntur itidem adiunctis, etiam extra gremium Capituli, Canonicos visitare, corrigere, & punire, non tamen pena ordinaria, sed extra ordinaria, que morum correctionem respiciat, concordia autem, nisi a Sede Apostolica ex certa scientia, & cum cause cognitione confirmata fuerit, censetur sublata. Ad decimam tertiam, Episcopus, non potest recusari in visitatione. Ad decimam quartam, An deficientibus ex imminutoribus synodalibus, vel ipsis impediatis, Episcopus, vel Capitulum sede vacante alios possit creare, donec synodus

habeatur? censuit ita non posse. Ad decimam quintam. Abstineri debet Episcopus, & Delegatus ne imponant penam excommunicationis, nisi in subsidium & a preceptis cum prolatione pena excommunicationis, & si eam imponant, potest appellari, & ab ea, nisi quis comminetur, dari vique appellationem. Ad decimam sextam. Quando onus fabrica non est translatum in populum, potest Episcopus sumere aliquam partem ex accervo fructuum communi decimarum pro fabrica reparata, quando autem ex consuetudine etiam translatum potest populum compellere, & non potest fructus decimarum sumere. Ad decimum septimum, An Canonice Capituli Ecclesia teneantur Episcoporum rationem reddere administrationis fabrica Ecclesie, & fructus omnes in utilitate eiusdem Ecclesie expendere, non obstante consuetudine immemoriali, respondit teneri reddere Episcopo rationem, omnesque fructus in utilitatem eiusdem Ecclesie expendere, nisi per Episcopum velint visitari pecuniam, que in fabricam impendant. Ad decimum octauum, Subcollectores non possunt visitari, nec corrigi ab Episcopo. Ad decimum nouum, cap. 9. sess. 25. habet locum tam in petitorio, quam in possessorio. Ad vigesimum. Redditi fabricarum, potest Episcopus expendere pro suo arbitrio.

Vnde obtinentes Dignitates in d. Ecclesia Tolentina, & aliis Ecclesiis Hispanie non possunt hodie excusari a residentia, licet ante Concilium essent in consuetudine immemoriali non residendi. Nec videntur etiam posse excusari dicendo, quod Concilium non sit quoad hoc receptum in dictis Dignitatibus & Ecclesiis. Nam, cum Concilium derogat consuetudini immemoriali, videtur ei derogare, tanquam irrationabili Couarr. n. lib. 3. vari. cap. 13. sub num. 5. & sic non videtur excusare non receptio, ut alias dicitur infra 11. part. ca. 5. n. 161.

Septimo dubitatur, an, si ante Concilium Tridentinum & litigatum esset super residentia cum aliquibus Dignitatibus obtinentibus, qui habuerunt sententiam, & rem iudicatam non teneri ad residentiam, quia probauerunt immemoriam, teneantur nihilominus ad eam post Concilium? & videtur non teneri. Nam Concilium hic non derogat sententiis, ut derogat in c. 4. sess. 6. & in cap. 6. sess. 25. de reform. in qua derogatione comprehenditur etiam res iudicata, & nam licet derogatio sententiarum non comprehendat illas, quae transitum fecerunt in rem iudicatam, Alex. cons. 94. numer. secundo. lib. 2. Decius in l. res iudicata. numer. 3. ff. de reg. iuris, hoc procedit in rescripto Principis, non autem quando per viam legis aliquid statuitur, non obstantibus sententiis, quia nunc tollitur etiam res iudicata, ut fuit resolutum per Rotam in causa Abulensi iurisdictionis. 22. Ianu. 1588. coram Domino Orano.

Et ubi Concilium non derogat sententiis, non comprehendit casus & per sententiam determinatos, ut alias Congreg. censuit circa cap. 8. sess. 7. de reform. in vna Lucen. iurisdictionis visitandi his verbis. Congregatio Concilij censuit per cap. 8. sess. 7. presupposito, quod sententia, & concordia excludant Episcopum a visitatione, illis Concilium non derogasse, cum enim d. capi. faciat diuersas derogationes, censetur aliis non expressis noluisse derogare, & est alia declaratio super dict. capi. octauo, quae sic ait. Concilium hic non censetur sustulisse, nec rem iudicatam, nec concordias.

Et idem tenuit Rota in vna Legionen. iurisdictionis & de Saldanña inter Episcopum, & Archi-

diaconum de Saldanna 13. Nouembr. 1583. coram D. Blaacheto, vbi in fine decisionis sic dicitur, Neque etiam obstat decretum Concilij Tridentini, nempe capit. 20. sessione 24. quia, vt fuit resolutum ab illustriſſimis Cardinalibus, Concilium non comprehendit casus per sententiam determinatos, vt in illa Lucen. cuius copia data fuit; ideo videndum prius, an d. sententia sit in forma probanti, & quos casus comprehendat?

Et idem fuit resolutum in causa Burgen. iurisdictionis Archidiaconatus de Virbieſca coram t. D. Seraphino. & D. Mantica vt in decisionibus sequentibus.

Burgen. iurisdictionis Archidiaconatus de Virbieſca Decembr. 1585. coram D. Seraphino.

²⁰⁵ Fuit conclusum sententiam esse in forma probanti, cum fuerit extracta citato Reuerendiſſimo D. Archiepiscopo, & recognita per unum testem, qui est quartus, nec non alij testes deponunt, quod Notarius de ea rogatus, erat Notarius publicus, fidelis, & legalis, & pro tali tentus & habitus, quae sufficere dixerunt in sententia lata ante 70. annos. Putens decis. 151. & 338. libro 2. quae procedunt de plano, iuncta obseruantia, de qua per testes D. Archidiaconi. fuit item decisum sententiam continere iurisdictionem priuatiuam ad Episcopum, ex eo, quod loquitur de iurisdictione acquisita mediante vsu longissimi temporis, & sic per praescriptionem, quae dicitur priuatiua. Calder. de praescriptio consil. 2. Felin. in capit. Pastoralis, num. 5. de offic. Ordin. Balb. part. 5. poenitentialis quaest. 11. numer. 8. cum alijs per informantes deductis, quod etiam admittitur per Dominos scribentes pro Archiepiscopo; Non obstat, quod opponitur de notoria iniustitia ex eo, quod sit contra constitutionem synodalem, quia hoc respicit petitorium, nec hic potest habere locum praesumptio iuris, & obseruantia constitutionis synodalis, cum praesumptio cedat probationi, quam habemus ex testibus. Non obstat sententia, quae ex aduerso deducuntur latae per Prouisores Episcopi ante Concilium Tridentinum. quia praeter quod non videntur in forma probanti, illa sunt lata extra districtum Archidiaconatus, & inter personas non subditas, & pro delictis alibi commissis, neque constat de aliqua scientia Archidiaconi, quae vero gesta fuerunt post Concilium, non releuant, cum fuerint molestiae illatae praetextu decretorum Concilij, quae dederunt causam huic liti. Quare stante decisione nuperrime coram R. P. D. Blancheto in causa Legionen. iurisdictionis, quod concilium non tollit sententias, & res iudicatas, Domini unanimiter concluderunt sententiam releuare ad effectum, de quo agitur, scilicet manutentionis, & ideo dixeruntandum esse mandatum de manutendo D. Archidiacono.

In eadem 11. Febr. 1594. coram D. Mantica.

²⁰⁶ Supponendo, siue veri & praesudicio, quod iura nouissime in actis producta sint in forma probanti, & testes legitime examinati, die 18. Ianuar. proxime praeteriti, dubitauit, an releuent ad effectum probandi contrauentiones contra mandatum de manutendo Archidiacono concessum. Et placuit Dominis, vt Archiepiscopus in actis cederet dictis contrauentionibus, cum purgari aliter non possunt, & deinde facta sessione discuteretur negotium principale, rursus autem d. die undecima Februa-

ry, quo dilucidius possit intelligi, quibus contrauentionibus sit cedendum, vt Archiepiscopus in posterum dici non possit contrauenisse, propositi memorialia loco cause, in quibus, scilicet casibus, Archidiaconus vigore d. mandati possit in quasi possessione sua tueri, & in quibus Archiepiscopus suam quoque iurisdictionem valeat liberè exercere. Itaque in primis placuit Dominis Archiepiscopo posse Archidiaconatum visitare, ita tamen, vt visitatoris officium non excedat, & consequenter non valeat clericorum crimina coercere, sed debeat Inquisitiones eid. Archidiacono derelinquere, vt in cap. 1. §. sane, de censibus in 6. & hoc dicebant etiam Domini fuisse decisum coram R. P. D. meo Blancheto in Legionen. iurisdictionis septima Februarij 1583. Ceterum crimina, quae sunt notoria ita, vt nulla tergiversatione celari possint, nullaue indigeant probatione, posse eum corrigere, & poenam pro illis debitam infligere, vt in dict. §. sane, expressum est; verum, quia multa dicuntur esse notoria, quae non sunt, cap. consuluit. de appellat. & ibi Baldus explicuit, idcirco placuit etiam constare debere ea esse notoria ita, vt super his negligentia inferioris notari possit, vt in dict. §. sane, & ibi Franciscus declarat, numero 3. & Alexand. consilio 186. in fin. & numero 15. libro 2. & late Felin. in cap. cum ordinem, numero 31. cum seqq. de rescript. Secundo etiam placuit Archiepiscopo non posse in causis prioris instantiae suam iurisdictionem exercere, nec recipere appellationes, nisi à sententia diffinitiva, vel ea, quae vim habeat diffinitivae, cum Archidiaconus sit in quasi possessione exercendi iurisdictionem priuatiuam ad Archiepiscopum, & quoad eam habeat etiam mandatum de manutendo, quod, cum sit generale, complectitur omnes casus, in quibus aliud in specie non probatur leg. in fraudem. §. ult. de testament. milit. coniunctio capit. 2. in fin. de coniugio leproforum, cum alijs adductis à curio Seniori consil. 10. num. 2. & 3. & Iason in leg. à diuo Pio, in princip. num. 7. de re iudicat. Dec. consilio 142. numero 4. & Nata consil. 199. numer. 10. neque quoad hoc necessariam esse aliam declarationem. Tertio etiam placuit Archidiaconum non posse vti monitorijs generalibus pro releuatione in forma significanti, quia S. Concilium Tridentinum. hanc facultatem solum Episcopis tribuit, & non inferioribus Prelatis, vt in cap. 5. §. quapropter, de reformatio. sess. 25. Quarto etiam placuit Archiepiscopo posse concedere licentiam Clericis, vt à suis Beneficijs ex causa rationabili abesse possunt, secundum quintam Concilij sanctionem in cap. 1. de reformatio. sess. 23. similiter eum posse concedere facultatem predicandi in Ecclesijs ipsius Archidiaconatus, vt capit. 2. sessione quinta, & simili modo posse eum monialibus concedere licentiam emitendi professionem, quae aliter fieri non potest, vt colligitur ex eod. Concilio cap. 16. sessione 25. item posse eum dare facultatem, vt ex urgenti necessitate, vel euidenti utilitate, & seruata debita solemnitate, possint alienari bona Ecclesiae iuxta capit. 1. de reb. Ecclesiae. libro 6. Abbas in cap. nulli, num. 5. cod. & in cap. cum Apostolicum, num. 5. & 9. de his quae fiunt à Prelatis.

In ead. 16. Nouemb. 1594. coram eod. D. Mantica.

Fuit decisum sententiam à R. P. D. meo Decano latam esse confirmandam, quia iuste pronuntiata iuxta tenorem sententiae de partibus anni 1512. quae cum esset transacta in rem iudicatam, non fuit à S. Concilio Tridentino sessione 24. capit. 20. de reformat. sublata, neque

enim potest in dubium re fricari, quin illa sententia intel-
ligatur de iurisdictione competente Archidiacono pri-
uative ad Archiepiscopum; Primo, quia loquitur de iurisdictione acquisita ex possessione, usu, & consuetudine
ipsius, & antecessorum suorum, per quam quidem con-
suetudinem, & prescriptionem longissimi temporis ac-
quiruntur iurisdictioni priuative ad Superiorem cap. irre-
fragabili. §. excessus, de officio Ord. Abbas in cap.
auditis, numer. 14. de præscript. & in cap. pastoralis,
numer. 7. & Felinus numer. 11. de officio Ord. Cal-
der. consil. 2. de præscript. Balb. part. 1. part. quintæ
prelentialis, quæstione 11. numer. 8. Secundo, quia
in sententia dicitur Episcopum non posse ponere Vica-
rium, neque aliquem alium iudicem in d. oppido de Vir-
biesca, neque in oppidis, & locis eius Archidiaconatus.
Vnde, cum sententia prohibeat, ne Archiepiscopus pos-
sit ponere Vicarium, neque aliquem alium iudicem in
dictis locis, consequens est, ut eum excludat ab exerci-
tio iurisdictionis, quia deputatio Vicarii, seu officialis
est actus iurisdictionis, Ruy. consil. 2. numer. 4. lib. 4. ne-
que sententia potest restringi ad Ecclesiam, & personas
oppidi de Virbiesca, quia expresse loquitur etiam de
alijs oppidis, & locis eius Archidiaconatus. Tertio,
quia huiusmodi etiam interpretatio fuit recepta ex ob-
seruantia subsecuta, ut probatur ex iuribus in actis ab
Archidiacono productis, quæ quidem obseruantia est & u-
nilibet dispositionis interpretatio leg. quædam, de rebus
dub. leg. §. de interpretatione & l. minime. ff. de legi-
bus. Gabr. qui alios consonantes refert consil. 66.
numer. 24. lib. 2. & de sententia loquitur in specie Cra-
ueta consil. 10. numer. 9. neque obstant iura Archiepi-
scopi cum depositionibus testium, ex quibus dicitur pro-
bati aliud etiam fuisse obseruatum, quia præterquam quod
illa iura, cum non sint in forma probanti, & testes non
sint legitime examinati in hoc dubio, sunt circumscripta,
fuit etiam dictum eos actus iurisdictionales longo ex in-
teruallo ab anno 1531. fuisse subsecutos, & ideo illi intelli-
guntur actus turbatus, qui non possunt infringere præ-
scriptionem ab Archidiacono completam, & per senten-
tiam, quæ transiit in rem iudicatam confirmatam. D. d.
in cauditis, de præscr. ubi Abb. n. 3. notat, quod inter-
ruptio post completam prescriptionem non ledit ius qua-
sum: nam ad tollendam prescriptionem completam re-
quiritur tempus ad prescriptionem præstitum, ut scribit
idem etiam Abb. consil. 94. in fi. lib. 1. neque obstat, quod
Archidiaconus, non sit tutus immemorialis prescriptio-
ne, quia sufficit ei res indicata, quæ à S. Concilio Triden-
tino non tollitur, ut dictum est: neque ad rem pertinet,
quod illa sententia sit sine actis, & ideo non debeat exe-
cutioni demandari. Mohed. dec. 319. alias 11. de rei iudicata & 148. alias 3. n. 1. de testibus quia, cum sit an-
tiqua, pro ea præsumitur etiam sine actis, tam quoad
iustitiam, quam quoad solemnitatem. Curtius Senior in
l. admonendi, n. 172. de iureiurando. Cassad. dec. 3. n. 2.
de procurator. Puteus 338. lib. 2. Ripa resp. 1. n. 14. &
25. de iure patr. leg. 2. & quoad istum effectum senten-
tia intelligitur antiqua etiam ex spatio. 50. 40. vel 30.
annorum. Puteus. d. dec. 338. & Ripa. d. resp. 1. numer. 9.
sine dubio putat tempus 45. annorum antiquum esse, in
proposito autem adhuc longius tempus usque ad annum
1577. quo lis mota fuit transactum est, neque etiam re-
fragatur, quod illa sententia fuerit lata in iudicio pos-
sorio tantum, quia imo petiturum etiam completitur,
nam mittitur ex possessione usu, & consuetudine longi
temporis, quæ dicitur prescriptio & ad proprietatem seu
utile dominium pertinet, & finem iustus imponit. l. ult.
fine. & notat Bar. in princip. C. de edict. D. Adr. idem
Bar. in l. ult. n. 3. ff. pro suo, & in l. 1. §. ult. ff. ad Tertull.

& in l. transacta, de verb. significat. Dec. cons. 272. n. 6.
præterea in d. sententia dicitur ad Archidiaconum per-
tinere correctionem, visitationem, & prouisionem o-
mnium Beneficiorum d. Ecclesia & personarum illius,
quod quidem verbum pertinere; late patet, ad petito-
rium etiam refertur. l. verbum pertinere, de verb. signifi-
ficat. Rota dec. 9. de causa poss. in nouis, & 49. de re-
script. in antiq. Arer. consil. 6. numer. 8. item cum in dict.
sententia dicatur Episcopum non posse ponere Vica-
rium, neque aliquem alium iudicem in d. oppido de Vir-
biesca, neque in locis eius Archidiaconatus apparet pe-
titorium esse comprehensum.

In eadem 13. Ian. 1593. coram eodem
D. Mantica.

Placuit Dominis non esse recedendum à declarari
facta die 16. Nou. proxime præteriti ut sententia lata
à R. P. D. meo Decano ad fauorem Archidiaconi de-
beat confirmari, nec obstat, quod sententia de paribus
lata de anno 1512. ex qua potissimum sententia Rotalis
nititur, sit sine actis, & ideo non faciat fidem, nec debeat
exceutioni demandari secundum stilum Rotæ. Mohed.
dec. 319. alias 11. de re iudic. & 148. alias 3. n. 1. de test.
fuit dictum coram eodem D. Decano in Meliten. præce-
denti. 5. Dec. 1578. quia id locum non habet quando sen-
tentia est antiqua, & habuit effectum, quia ex obseruan-
tia subsecuta præsumitur iustificata, in casu autem pro-
posito obseruantia probatur ex iuribus in actis ab Ar-
chidiacono productis, neque ad rem pertinet, quod ex
commissionibus ab Archidiacono impetratis anno 1517.
& alijs sequentibus & iuribus inductis ab Archiepisco-
po appareat d. obseruantiam non fuisse absque contra-
dictione Archiepiscopi, quia ex perturbationibus Ar-
chidiacono, post aliquod temporis interuallum illatis, &
inhibitionibus ab eo obtentis, non modo non tollitur ob-
seruantia subsecuta, sed magis confirmatur. Nam quasi
possessio Archidiaconi in exercenda iurisdictione priua-
tine ad ipsum Archiepiscopum comprobatur, neque e-
nim requiritur obseruantia longi temporis, sed sufficit
per aliquos actus ita fuisse obseruatum, quia optima est
præsumptio, quæ ex effectu subsecuto colligitur, l. sed Iu-
lianus. §. proinde. ff. ad Macedon. l. quædam sunt de
rebus dubijs Decius consil. 36. columna tertia in fine
Alben. consil. 104. numero quarto. nam simili quoque
modo obseruantia, quæ habet vim declarationis, non e-
get longi temporis prescriptione. Butrius in capite vlti-
mo, numero quadragesimo septimo de cōsuetudine,
Castrensis consil. 347. numero quarto libro pri-
mo, Alexander 137. numero vigesimo primo, libro
secundo & octauo, numero 6. lib. 6. Arer. consil. vn-
decimo numero quinto Craueta qui alios etiam re-
fert consilio 118. numero secundo & 201. numero
duodecimo. neque etiam dici potest eum, qui iudicem
adiuit, & inhibuit, & coram eo ius suum prosecutus
fuerit, suam amittere possessionem. Baldus, in capite
querelam columna. tertia & vltima, de elect. Afflictus
decis. 398. numero septimo. Puteus decisio. 319. nu-
mero secundo libro secundo, quod multo magis est re-
cipiendum quando lis cepta non fuerit agitata, sed de-
serta, ut in casu proposito, in quo non constat de reprodu-
ctione citationis, neque etiā obstat testis in Curia pro Ar-
chiepiscopo examinatus anno 1581. qui de visu deponit
à 30. annis Archiepiscopum, & Archidiaconum de cau-
sis cognouisse cumulariue, & præuentione, quia ille est uni-
cus, & ideo fidem non facit. l. ubi numeris. ff. de testi-
bus l. iurifuradi. C. eod. præsertim, cum aliud ex testi-
bus, & scripturis probet. Item quia dictum secundum

ipsemet restringit, post Concilium & contradictiones Archiepiscoporum factas, prout etiam sufficit quod sententia prius fuerit per aliquos actus, & aliquo temporis spatio observata, quia effectus subsistentis, & rerum exiis demonstrat id verum esse, quod dicitur, ut notat Decius in capite ad audientiam, numero primo de appellatione, & Craueria conf. 201. numero undecimo in fine & 12. cum aliis supra citatis, si quidem effectus a predominio vincit etiam naturam. Sylues Aldobran. conf. quinquecentimo secundo n. 17. atque ex his Domini censuerunt persistendum esse in decisio.

209 In eadem causa 23. Jun. & 3. Jul. 1595. coram D. Lita Domini steterunt in decisio, & denegata est remissio Archiepiscopo.

210 His tamen non obstantibus, in proposito dubio contrarium dicendum est, nempe obtinentes Dignitates teneri ad residentiam, etiam si ante Concilium cum eis esset litigatum super residentia, & habuissent sententiam, & rem iudicatam in fauorem, quia probauerunt immemoriam non residendi, nam cum sententia illa, & res iudicata fundetur, & innitatur consuetudine immemoriam non dat plus roboris illi, quam de se habet, sed solum imponit finem liti, & sententia non dat ius, sed declarat competere ex illa consuetudine l. scilicet. §. sed si queratur ff. si seruus venditur. Et ita alias in simili circa d. c.

211 20. sess. 24. fuit declaratum per S. Cong. his verbis. Quia in fine huius decreti est derogatio privilegiorum, dub. an hoc decretum sustulisset etiam res iudicatas, quae innituntur privilegiis ante ipsum Concilium obventis. Cong. censuit affirmatiue, scilicet sustulisset, quia sententia, cum innitatur privilegio, non dat plus roboris privilegio, quam de se habet, sed solum ponit finem liti, ita die 9. Apr. 1587. in una Salamantina Sixtus V. audita relatione Cong. respondit, atque ita mandauit in similibus respondere.

212 Nec obstant in contrarium adducta, nam procedunt ubi non constat sententiam, & rem iudicatam fundari, & inniti fundamento reuocato.

213 Octauo dubitatur, si an per Concilium ibi censetur derogatum statutum, etiam a Sede Apostolica confirmatum, per quod conceditur ultra tres menses abesse. Et videtur, quod sic attentata vniuersali posita i-bi cuiuslibet statuti, ex Bonifacio in Clem. dudum, §. nos ceterim, n. 14. de sepul.

214 Nihilominus tamen respondetur negatiue, propter duplex vinculum, ex glossa, verb. pacta, in d. §. nos etenim, quam sequuntur Fel. in c. constitutus, n. 21. de rescriptis. Staphil. de literis gratiae tit. de vi, & effectu clausularum §. verb. contrarius quibuscumque, quod operentur. Rebutius in concordatis in forma mandati Apostolici, verb. confirmatione, Put. dec. 172. n. 2. l. 3. & Flores de Mena plures referens, questione 10. n. 41. & seq. & ex dec. Achilles. 1. de confirmatione, alias 60. in impressis. Rota dec. 457. n. 9. p. 1. diuers.

215 Et ita in causa Salamantina iurisdictionis, 14. Decem. 1579. coram D. Seraphino fuit resolutum capite 3. sessione 24. non derogari consuetudini confirmatae.

216 Et ita in terminis S. Cong. Concilij respondit Archiepiscopo Valentino his verbis, congreg. declarauit statutum, quo permixtum est canonicis quatuor menses quolibet anno ab Ecclesia abesse, si a Sede Apostolica confirmatum est, non esse sublatum a Concilio, sess. 24. capite 12. & ideo observari debet, die 26. Iur. anno 1576. Est etiam declaratio 3. sup. adducta, n. 197. & alia quae sic ait, Statutum per quod conceditur abesse, ultra tres menses ab Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis, si a Sede Apostolica fuit confirmatum, non censetur de-

rogatum per Concilium, alia ibi, Non obstantibus quibuscumque statutis, consuetudinibus, etiam immemorabilibus, non tamen sustulit hoc decretum fundationes, nec confirmationes Apostolicas. Consonat d. Concilium Bononiense, m. 6. de resid. §. de his, qui ad residentiam tenentur, vers. itaque hi, & §. de causis excusantibus Canonicos a residen. vers. quod si haberet.

Et ita etiam alias S. Cong. declarauit, quod Concilium a Sede Apostolica confirmatum non censetur sublatum per Concilium, sess. 6. cap. 4. & sess. 25. cap. 6. de refor. ut in declaratio sequenti. Prima sup. d. c. 4. Fuit resolutum a Rota, & Congreg. Concilij de mente Greg. XIII. hunc tex. non tollere concordias confirmatas a Sede Apostolica. Secunda, An per Concilium, sess. 6. c. 4. & sess. 25. c. 6. derogatum sit concordis non confirmatis per Sedem Apostolicam, Cong. Concilij de mente Apostolicam, reliquas suos duntaxat tenere auctores.

218 Sed succedit difficultas, an id solum procedat in statutis confirmatis ex certa scientia, & cum causae cognitione, an vero etiam in confirmatis in forma communi, & videatur procedere etiam in confirmatis in forma communi.

219 Nam etiam in his concurrat duplex vinculum, cum statuta ista ante Concilium alias valida praesupponantur, & sic verificetur conditio confirmationis in forma communi, & conducunt tradita per Decium, in rub. de confirm. vili.

Et quod derogatio generalis non tollat confirmata in forma communi, docet curtius Iunior in l. more, n. 41. ff. de iurisdic. omnium iudic. & videtur de mente d. gloss. & sequacium in d. §. nos etenim. Rotae & aliorum per Achillem §. qui ad istum effectum non distinguunt inter confirmationem ex certa scientia & in forma communi, & ita alias dederunt iuramentum D. Robustius Episcopus Oriolen. & D. Seraphinus cardinalis Illustris. tunc Rotae Auditores doctissimi per S. Cong. Concilij in causa Abulen. iurisdic. inter Episcopum D. Petrum Fratrem teminiam, & capitulum.

220 Nihilominus tamen S. Cong. declarauit illas tantum confirmationes esse praeseruat in decretis Concilij quae emanarunt ex certa scientia, & cum causae cognitione, nam in confirmatione in forma communi non censetur concurrere duplex vinculum considerabile, cum istius generis confirmatio parum, aut nihil operetur, glo. in cap. 1. de confir. vili. verb. confirmationem, & in c. 2. ne sede vacante, verb. in forma communi, card. conf. 64. n. 6. Imola in c. penul. in fin. de confir. vili. curtius Iun. conf. 213. n. 6. cassad. dec. vnic. n. 2. de confir. vili. Mandos. reg. 22. q. 10. n. 9. & 10. & de signatura gratiae, tit. de confir. vers. confirmationum altera, & vers. & hac confirmatio, & Man. Rodriguez, q. reg. 1. tom. 9. art. 3. & tradit Gonzalez gloss. 25. n. 14.

221 Quae declaratio S. Cong. sic se habet, praesupposita decreto S. Cong. quod concordia a Sede Apostolica confirmata non censetur sublatum per Concilium, sess. 6. c. 4. & sess. 25. c. 6. an censentur praeseruat concordia confirmata in forma communi, an vero ille tantum, quae fuerunt confirmata ex certa scientia Cong. auditis vtriusque aduocatis eorumque rationibus diligenter perpenis, censuit illas tantum confirmationes intelligi praeseruat in decretis Concilij, quae emanarunt ex certa scientia, & cum causae cognitione die Iouis. 13. Nou. 1586. Idem etiam habetur in declaratione Segouien. supra adducta, numero 198. ad 12.

222 Quod procedit etiam, quod simul concurrant confus.

consuetudo immemoralis, concordia, & con firmatio Papæ in forma communi in terminis, d. capit. 6. quod derogat etiam consuetudinibus, etiam immemoralibus, vt declarauit S. Cōg. de anno 1593, in causa Conchen. iurisdictionis, de qua infra, his verbis. *Conc. Concily censuit concordia confirmata a Papa in forma communi cum qua concurrebat consuetudo immemoralis fuisse etiam per Concilium derogatum.* Quæ iuxta istam declarationem fuit in Rota expedita per D. Mantica.

Et fuit dictum in causa Veronen. ꝛ exemptionis 27. Maij 1594. coram D. Pamphilio his verbis. *Non obstat consuetudo immem. contenta in articulis capituli, quia est sublatæ per Tridē. quod in c. 6. f. 25. expresse derogat consuetudini immem. ꝛ procedit, etiam quod simul concurrant consuetudo immem. concordia, & confirmatio Papæ in forma communi, vt tenuerunt illustrissimi Cardinales S. concilii interpretes de anno præterito in causa conch. iurisdictionis, quæ iuxta prædictam resolutionem fuit in Rota per D. meum Decanum expedita.*

Vnde in nostro proposito, etiam si concurrat immem. statutum, & confirmatio in forma communi non ꝛ suffragabuntur aduersus d. decretum. f. 24. c. 12. de reform.

Intellige autem censerī præseruatam d. confirmationem ex certa scientia, quando in derogatione nulla facta est mentio de confirmatione Apostolica, alias enim vbi in derogatione fit mentio de confirmatione Apostolica, intelligitur etiam ex certa scientia, maxime si additur, *aut alia quacumque firmitate, seu alio quouis præsidio*, glossa Zenzelini in extranag. suscepti, de electio. vers. confirmat. in extranag. l. 1. vigesimo secunda.

Illæ vero dicitur confirmatio ex certa scientia, & cum causæ cognitione, in qua est insertus tenor rei confirmatæ, vel saltem narrat eius substantiā, & est expedita præcedente solita discussione. Roma. consil. 237. n. 7. ꝛ 336. n. 2. vbi ꝛ Hor. Mandos. Doct. in ca. 1. de confir. vtili. Decius in c. porrecta n. 15. ꝛ c. pen. cod. n. cum aliis per Hier. Gabr. consil. 183. n. 14. li. 2. Molina de Hispan. primog. lib. 2. c. 7. numer. 9. Mascari de probatione conclusi. 218. lo. Gutierrez consil. 11. numer. quinto. & Velazquez in leg. 4. 2. Tauri. glossa. 3. numer. 5. & Rota dec. 455. numer. 3. p. 2. diuersorum, & fuit resolutum in causa Calciatē. iurisdictionis. 16. Ian. 1587. coram D. Rubéis, & in causa Abulen. iurisdictionis 22. Ianu. 1583. coram D. Orano, & in Burgen. iurisdictionis. 3. Maij. 1589. coram D. Pamphilio, & in Seguntin. iurisdictionis. 27. April. eodem anno, & in Conchen. iurisdictionis 2. April. 1593. coram D. Mantica, & in d. Veronen. exemptionis. 27. Maij. 1594. & in aliis causis.

Dixi, & est expedita. ꝛ vt in d. Seguntina, & in Burgen. ante literarum expeditionem non potest dici adhibita causæ cognitio, vt in d. Calciaten. & in dict. Conchen.

Quæ etiam causæ ꝛ cognitio excluditur in concordia quæ est inter partes, quando confirmatio concordie fuit obnta ad supplicationem vnius partis tantum, Hostien. in sum. de confirmat. vtili. §. qualiter faciendū sit, vers. hoc teneas. Butrius in d. c. penul. nu. 9. Bald. in marg. ariza. vers. confirmatio ex contractu, ꝛ consil. 475. n. 3. lib. 1. Calcan. consil. 30. n. 7. Roder. Suarez allegat. 14. n. 1. & fuit resolutum in d. Abulen. & in d. Veronen.

Sed an confirmatio, in qua adest clausula ex certa scientia, non tamen est insertus tenor, ꝛ aut narrata

substantia rei confirmata, sit ex certa scientia, an vero in forma communi, Abb. in ca. examinata, de confir. m. vtili ad fin. & Roma. d. consil. 327. n. 7. & Decius in d. c. porrecta, n. 15. tenent esse ex certa scientia, & sequitur Rota in d. Abulen. & in d. Burg. & Rota dec. 780. n. 5. p. 1. diuer. ait, confirmationem esse in forma communi, cum in eis deficiat clausula, ex certa scientia, & in dubio confirmationem præsumi in forma communi, atque adeo clare sentit confirmationem in qua adest clausula, ex certa scientia, esse ex certa scientia, & non in forma communi, idem tenet Ant. Gabr. plures referens de clausulis conc. l. n. 1. 2. & 3. dicens clausulam, ex certa scientia, actum nullum, & inualidum confirmare, & statuta iniusta, & iuri communi contraria, & Velazquez s. num. 6. P. Molina de iustitia. tom. 1. tractat. 2. disputatione. 174. ꝛ tertio como disputatione 597. & videtur Mascardus supra numero sexto.

At in vna Romanæ Secretariatus 10. April. 1592. coram D. Seraphino fuit dictum confirmationem, etiam cum clausula, ex certa scientia, laborantem defectu intentionis ob tertij præiudicium non intellectū nihil operari, Castrensis. consil. 84. n. 4. lib. 2. quem refert & sequitur Alex. consil. 122. & ibi additio littera A. li. 4. ꝛ Rotam aliam in d. Calciatē. coram Rubéis. 16. Ian. 1587. deinde postea coram eod. Seraphino resoluisse confirmationem non posse dici vere ex certa scientia, non obstante appositione d. clausule, nisi totus tenor, tunc Pape innouerit, & fuerit insertus, Ferretus consil. 38. n. 5. Decius consil. 33. nu. 5. Goz. ad. consil. 9. n. 8.

Et similiter in vna Mediolanen. fructuum ꝛ 24. April. 1592. coram D. Blancheto fuit resolutum. *Clausulam Motu proprio non tollere defectum intentionis, Egid. decif. 392. & 475. neque etiam clausulam ex certa scientia, quia non operatur, quoad ea, quæ sunt facti.* Decius, & Goz. ad. ibi Pur. dec. 70. n. 4. li. 3. Ant. Gabr. supra n. 46. 47. & 51. Vltius de nullit. tit. quis possit dicere de nullitate, n. 18.

Ego dicerem confirmationem, in qua apposita est clausula, ex certa scientia, esse confirmationem, ex certa scientia, & non in forma communi ad effectum confirmandi actum, alias de iure inualidum, iuxta adducta num. 230. non tamen tollere defectum intentionis, nec purgare vitium surreptionis. Ripa respon. 6. n. 10. li. 2. quem refert Ant. Gab. s. n. 25. Molina d. li. 2. c. 7. n. 15. & lo. Gutier. d. consil. 11. a n. 13. & Rota in Cæsaraugustana exemptionis 20. Maij 1585. coram D. Orano, quando notorie de eo constat, Rota dec. 36. n. 6. 13. ꝛ 14. p. 2. diuers. & id vult P. Molina s. præterea confirmationem, cum clausula ex certa scientia, non posse dici ex certa scientia, & cum causæ cognitione, ex quo enim non est insertus tenor, aut narrata substantia rei confirmatæ non potest dici adhibita causæ cognitio, & sic istam confirmationem non esse præseruatam in decretis Concilij, & ita procedet dec. in d. Calciaten.

Nec clausulæ, quorum tenores, ꝛ supplentes omnes facti, & iuris defectus, faciunt, vt confirmatio sit ex certa scientia, quia illa solum deseruit ad tollendam surreptionem iuxta consil. Butrij 2. de quo infra nu. 305. & fuit in proposito resolutum in d. Abulen. & in d. Conchen. iurisdictionis licet contradicat Velazquez s. nu. 4. hæc vero non supplet, nisi defectus iuris positui specificatos in literis, Ferretus consil. 38. n. 3. & fuit resolutum in d. Calciaten. & in d. Abulen. iurisdictionis.

Et iuxta supradicta, ꝛ cum in Ecclesia Abulen. ad sit statutum antiquum, quod est 16. in ordine, per

quod conceditur eius Beneficiatis abesse quolibet anno quatuor mensibus, & pro parte D. Petri Fratrem Temini Episcopi Abulen. propositum esset in Cong. sequens memoriale, *Illustrissime domine decreto San. Concilij Triden. sess. 24. c. 12. de reform. canentur, ne obtinentes in Ecclesiis Metropolitanis, Cathedralibus, vel Collegiatis Ecclesiis Dignitates, Canonici, seu Portiones, possint vigore cuiusvis statuti, siue consuetudinis recreationis causa ultra tres menses ab eisdem Ecclesiis abesse, Decanus, & Capitulum Ecclesie Abulen. praeferunt in vim cuiusdam praesentis statuti, siue consuetudinis, non obstante praedicto decreto, posse ex d. recreatione abesse a seruitio, & residentia eorum Ecclesiae per quatuor menses, & interim non solum Praebendarum grossum, verum etiam quotidianas distributiones, ac si diuini interessent, lucrari. Reuerendissimus dominus Episcopus videns ex huiusmodi praetensione cultus diuini augmentum ladi, eaque esse de directo contra dispositionem praedicti decreti, recurrit ad Sanct. Congregationem supplicans declarari duo; unum, an d. decretum c. 12. sess. 24. sustulerit quascumque consuetudines, & statuta, quae longius tempus trium mensium indulgeant. Secundum, an in dictis tribus mensibus, quibus possunt recreationis causa abesse a residentia Ecclesiae, lucrentur, quascumque distributiones quotidianas, quocumque nomine nuncupentur, & ex quacumque causa dentur, & distribuuntur, & quatenus declarationes super praemissis per S. Congregationem faciendae sint, supplicatur rescribi Reuerendissimo Episcopo, ut ille in d. Ecclesia observentur. Sic responsum est Reuerendissimo D. vni Fratri Episcopo Abulen. Reuerendissime D. vni Frat. vidit S. Congregat. Cardinalium Concilij Triden. interpretum libellum, qui cum his erit literis, censuitque donec, & quousque Rota decreuerit confirmationem statuti Ecclesiae Abulen. validam & legitimam, esse seruandum decretum Concilij praedicti, sess. 24. cap. 12. de absentia trium mensium, non obstante quacumque consuetudine, etiam immemorabili; interea vero absentes non lucrari distributiones quotidianas, quod ideo ad amplitudinem tuam praescripti, ut cum illi nota sit Congregationis sententia, eam observandam curet, & bene valeat in domino, quem ei propitium precamur. Roma die 3. Augusti. 1586. amplitudinis tuae Reuerendissime, vni Frater studiosissimus.*

A. Card. Carrafa.

336 Quae declaratio, cum pro parte d. domini Episcopi fuisset intimata capitulo, seu punctatoribus, qui id retulerunt in Capitulo ordinario, die 8. Octob. 1586. Capitulum statim respondit, quod illi obediabat, & quod fieret computatio, seu numeratio iuxta d. declarationem, nempe, quod omnes dies trium mensium numerarentur in requie, id est cum horis, & distributionibus, postea tamen cum Capitulares absentes a dicto Capitulo reclamassent in Capitulo contra d. resolutionem factam eis absentibus, & non vocatis allegando d. statutum esse confirmatum in forma specifica per Leonem X. & Iulium III. & consequenter non esse derogatum per Concilium, d. cap. 12. fuit ordinatum per Capitulum, quod donec per suam sanctitatem, vel S. Congregationem aliud declaretur, visis dictis confirmationibus, & statuto, Beneficiati dictae Ecclesiae gauderent absentia quatuor mensium, sicut antea, & ita adhuc absque controuersia obseruatur in d. Ecclesia d. statutum de absentia quatuor mensium.

337 Quod reuera apparet confirmatum, & ex certa

scientia, & in forma specifica per Leonem X. in Bulla confirmationis Itatorum, anno 1519. in qua inter alia narratur substantia d. statuti per haec verba. *Et ad hoc, quod quis ex eisdem Canonis, & Dignitates obtinentibus, ac Beneficiatis, etiam post 1. & 2. residentiam huiusmodi, eosd. fructus redditus, & prouentus integre singulis annis percipere possit, residentiam octo mensium continuorum, vel interpollarum, quolibet anno facere teneatur, & alias facta residentia personali per quatuor menses continuos, vel interpollatos prorata tangendi fructus praedictos lucretur.*

Nec obstat, & quod Papa ibi confirmat statuta licita, honesta, & sacris Canonibus non contraria, quia ultra, quod dict. statutum de absentia quatuor mensium ante Concilium erat licitum, & honestum & sacris Canonibus non contrarium, respondetur, quod cum Papa ibi non solum confirmet dict. statutum, & alia in specie, sed etiam in genere, alia statuta dictae Ecclesiae, etiam per Alphonsum Carillo Episcopum Abulen. & Capitulum in libro recopilata d. clausula, licita, honesta, & sacris Canonibus non contraria, non refertur ad d. statutum, & alia in specie confirmata, de quibus Papa explicatam scientiam habebat, sed ad confirmata in genere, ut fuit alias resolutum in vna Legione. iurisdictionis vndecimo Maij 1580. coram D. Seraphino.

Et magis specificae fuit d. statutum confirmatum per Iulium III. in Bulla, seu literis S. poenitentiariae infra adducta dubio 10. num. 254.

Neque obstat d. declaratio Sanctae Congregationis obtenta per D. Episcopum Teminium, nam ipsa supponebat pendere litem in Rota super confirmatione dicti statuti, & sic dicebat, donec Rota decreuerit confirmationem statuti validam, & legitimam esse, seruandum esse decretum Concilij dicti. cap. 12. cum Concilium habeat paratam executionem, sed reuera nulla fuit lis in Rota super confirmatione d. statuti, sed super confirmatione statuti, & concordia circa iurisdictionem quae erat in forma communi, & offensa huiusmodi confirmatione ex certa scientia dicti statuti, quae per Concilium non est sublata, Capitulum non erat turbandum, sed potius tuendum in sua quasi possessione, de absentia quatuor mensium ad cap. cum persone, de priuil. in 6.

Rursus non obstat dicta paritio Capituli, & quia ultra, quod videtur fuisse erronea, cum soluerit Capitulum, ut dictum est, quod fieret computatio iuxta dict. declarationem, nempe, quod omnes dies trium mensium numerarentur in requie, id est cum horis, & distributionibus, cum tamen dicta declaratio expresse contrarium dicat, scilicet absentes in d. tribus mensibus non lucrari distributiones quotidianas. & sic tamquam erronea non videtur nocere ista paritio, ad leg. si per errorem. ff. de iurisdict. omnium iudic. l. nihil consensui, tam contrarium. §. non videntur. ff. de reg. iuris, Casar de Grassis decisio. 14. Et fuit alias in simili de quadam concordia resolutum in vna Salamantina fructum, 12. Maij 1583. coram D. Bubalo. Fuit etiam erronea paritio, quia nulla erat lis super confirmatione d. statuti, ut dictum est, & sic declaratio non arcebat. & conducit resolutio Rotae, in vna Burgen. iurisdictionis coram Rubens 22. Iun. 1584.

Quod quannus Capitulum Burgen. per plures annos seruauerit Concilij Triden. dispositionem in sess. 6. de reform. c. 4. & sess. 25. c. 6. super visitatione, & correctione Capitularium, credens, quod etiam derogabat concordia ad e de

Sede Apostolica confirmata, non propterea vii errans renuntians concordia, quam habebat cum Episcopo, à Sede Apostolica confirmata, quia per dict. Concilium sublatam non erat, vt per González, gloss. 31. n. 42.

Resp. etiam, quod cum in d. confirmati onibus Leonis. decimi & Iulij III. addit decretum irritans, capitulum non potuit vlllo modo renuntiare d. statuto de absentia quatuor mensium. Abb. in c. delicto, n. 14. per tex. ibi de prebend. post glossam. vers. huiusmodi clausula, & alios ibi Anch. in c. statutum ad finem de refectione in 6. Felin. in c. cum accessissent, n. septimo & 30. de const. & in cap. cum ex officio de prescrip. nu. 36. vers. ad idem, vnde Selua, dicens communem de Benef. 3. p. 9. n. 44. & quasi, 48. Probus ad Monach. in c. ubi de rescrip. in 6. n. 8. vers. & redeundo. Ant. Gabr. alios referens de clausulis conclusionis 3. numero 18. 19. 20. 21. & 33.

Maxime, quia huiusmodi statutum non potest dici mere in fauorem, & priuatum commodum ipsorum Beneficiorum, sed etiam aliquo modo in fauorem Ecclesie, vt alias Beneficiati melius, & commodius seruire possint, & post honestam, & necessariam corporis, & animi recreationem alacriori animo, & spiritu ad diuinum cultum exequendum regrediantur, & sic intrat opinio Decij in d. ca. cum accessissent, ex n. 22. & in c. 2. de testib. nu. 15. & 16. & cessat quod tradit Hor. Mando. de priuilegiis ad instar. gloss. 15. n. 32. post Crescen. dec. 4. de priuilegiis, n. 3. nec eorum sententia videtur admittenda contra communem in statuto, aut priuilegio concessio Ecclesie, seu Cap. vel communitati, aut Dignitati, solumque posset procedere in priuilegio concessio personae priuatae, cui ipsa posset expresse renuntiare, non obitante decreto irritante, licet non tacite per contrauentiones, per quas solum sibi praediceret in illis actibus. Iaf. in l. fin. de consuet. Princip. n. 58. Fel. d. n. 30. & alij supra, & Rota dec. 3. de priuilegiis alias 294. in antiquis. Alex. conf. 103. l. 2. & alij, & ita procedit dist. Gometij in c. 1. de rescrip. in 6. num. 59. & Antonij Gabr. supra num. 36. & facit, quod alias dicitur infra vlt. parte capituli n. 10.

Et cum D. Aluarus de Mendoça Episcopus Abulensis antecessor f. d. D. Episcopi Teminij visisset, & ordinasset Cap. quod sequeret d. decretum Concilij d. ca. 12. circa absentiam trium mensium computando omnes dies trium mensium in requie, sicut ante Concilium consueuerat fieri in d. Ecclesia, postea repositis d. confirmationibus d. statuti. 16. idem Episcopus reuocauit suum mandatum, & permisit, quod Beneficiati gauderent absentia quatuor mensium, sicut antea, ex quo dicta confirmatio non erat sublata per Concilium.

Nono dubitatur, an sit reuocatum statutum, vel consuetudo aliquarum Ecclesiarum, in quibus, ultra tres menses datur singulis mensib. vnus dies pro ratione barbae. Et quidem videtur, esse reuocatum nisi sit in specie confirmandum, ex quo absunt ultra tres menses, & tonsio barbae non est alias causa legitima absentiae, maxime quia bene potest fieri extra, seu post tempus diuinorum officiorum.

Decimo dubitatur, an in istis mensibus, qui dantur recreationis causa, & absentes non solum lucrentur fructus, seu grossam, sed etiam distributiones quotidianas maxime stante tali consuetudine, & ordinatione.

Quod dubium tractat D. Io. Ocon. in Rep. cuncti de Cleric. non resident. in 6. ex n. 16. & defendit opinionem affirmatiuam, quam in plurib. Ecclesiis ser-

uari accepisse ait, eandem sententiam tenet Cenedo, collect. 15. ad 6. n. 7. & videtur sentire Nau. de oratione ca. 5. nu. 20.

Contraria tamen sententia, quam tenet Probus ad Monach. in d. c. vnica, n. 34. vers. per qua, & alia, efficaciter probatur ex d. ca. vnica. & decreto Concilij d. c. 12. & ita censuit S. Congregatio. Flam. Par. de refig. Benef. n. 1. c. 10. n. 65. Zerola in praxi Episcopali. l. p. vers. priuatio. §. 4. & Lechus de Republica Ecclesiastica, de Beneficiis, n. 6. vers. quod si Beneficia, & González. §. 7. proem. n. 182. vt in declaratione Abul. supra adducta, n. 235. & Gadice. infra adducta, n. 315. & in declarationibus sequentibus, Qui absentes sunt recreationis causa, non lucrentur nisi fructus. Prebendarum, non autem distributiones quotidianas, sine sine antiqua, sine noua, ex c. 3. fel. 21. & 22. quae sunt distinctae à prebendis; Nec obstat immemoralis. Secunda. Vacantiae omnes, vnus, aut plurium mensium, quibus absentes distributiones percipere solebant, sublata sunt, nisi absint ex causis à iure permixtis, praeterquam si de vacationes concessae essent fundatione, quae non est sublata, quae etiam intelliguntur sublata, si Canoniciuum fructus omnes sint distributiones quotidianae. Tertia. Tempore vacationum in Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis distributiones debent esse solutae.

Quod etiam patet ex sequenti declaratione eiusdem S. Congregationis, quae est notanda. An liceat Canonicis regularibus, & Portionariis secularibus in eadem Ecclesia abesse tres menses, stante quod per eorum statuta, & consuetudines absint per quadraginta dies cum licentia. In secularibus censuit S. Congregatio ne ex hoc tex. in regularibus vero censuit non comprehendendi sub hoc decreto, verum si causa sit rationabilis, & ad sit licentia Prioris, poterunt. De statuto vero, & consuetudine Ecclesiae Collegiatae Canonicorum regularium, vti tam ipsi Canonici, quam ipsi Portionarii, qui sunt seculares in ead. Ecclesia, singulis annis cum licentia Prioris, & Capituli, per quadraginta dies possint abesse, quibus vna cum fructibus, massa, grossa, & distributiones quotidianas accipiant perinde, ac si diuinis interessent, S. Cong. in Portionariis secularibus absque difficultate censuit amittere distributiones quotidianas, quae debentur tantum illis, qui stant, & dicuntur salarium diurnum quod laborantibus debetur, de regularibus vero censuit illos non comprehendendi in hoc decreto, & quia habent seruitium continuum, si Prior eis concedit licentiam, cum rationabili causa posse abesse, ac percipere.

Et procedit etiam f. Canonici solum consistant in distributionibus quotidianis, vt patet ex dicta 2. declaratione ad finem.

In hac tamen Ecclesia Abulensi est statutum t. 16. in ordine, quod in quatuor mensibus absentiae, quos ex statuto habent, Beneficiati percipiant, & lucrentur omnes horas, & distributiones, exceptis certis quitantiis & certis diebus, de quibus ibi, in quibus solum lucrentur anniuersarium, seu grossam, quod statutum est confirmatum ex certa scientia, & in forma specifica per lulum III. & consequenter non est derogatum per Concilium Triden. iux. supradicta, dub. 5. & Cosmam Philiar. sic intelligendum, de officio sacerdotis, l. p. l. 1. c. 13. 2. concl. vt in sequenti Breui S. Penitentiariae.

Raynuius miseratione divina, tit. S. Angeli, Presbyter Cardinalis, dilectis in Christo, Decano, & Capitulo Ecclesiae Abulensis salutem in Domino: Ex parte vestra nobis oblata petitio continebat, quod, cum inter cetera statuta, & ordinationes dictae Ecclesiae, vnum sit,

STANCIA
de
Benef.

G. M. I.
15.

ab antiquo tempore extra editum, & continue obseruatum, quo disponitur ut quilibet eiusdem Ecclesie Beneficiarius, Dignitatis, Canonicus, seu Portionarius, postquam in ea primam decem mensium, iuxta ipsius Ecclesie consuetudinem, ac statuta residentiam fecerit, & singulis annis per octo menses in dict. Ecclesia continuos, vel interpollatos residerit, reliquos quatuor menses, seu centum viginti dies, sesentas, inter d. Ecclesia Beneficiarios nuncupatos, quolibet anno pro occurrentibus negotiis peragendis, ac ut funeribus, & anniuersariis etiam primis, seu nouellis Missis consanguineorum, & amicorum interesse, aliasque Ecclesias, & Beneficia Ecclesiastica per ipsos obienta visitare valeant continue, vel interpollatim, prout commodius cuique pro tempore fuerit, habeat, in quibus omnes, & singulos redditus, prouentus, obuentiones, & emolumenta, ac reliquos fructus, quitantias, & anniuersaria, vel alias quomodocumque nuncupata, ad suam Dignitatem, canonicatum, & Prabendam, seu Portionem quoquo modo pertinent. & quae Dignitates, Canonici, & portionarii d. Ecclesia in eadem personaliter residentes lucrantur, & percipiunt, ipse quoque in d. diebus, sesentas, nuncupatis, etiam non residendo percipiat, & lucretur, non minus, ac si personaliter resideret, & diuinis interesset officiis exceptis quantius, cornado, prestimonio Quadragesima, omnes Pilas mandato, sic iuxta stilum d. Ecclesia vulgariter nuncupatis, & quantius a Dominica Palmarum, usque ad Dominicam in Albis distribui, & percipi soluit, ac alius prout in eodem statuto dicitur plenus, contineri, nos ut in dictis diebus, sesentas, nuncupatis diuinis officiis, non interessendo ductos fructus qualitercumque nuncupatos a minori conscientia percipere valeatis, & quia validiora sunt ea, quibus Apostolica Sedis auctoritas intercedit, cupitis statutum huiusmodi Apostolica confirmationis munimine roborari. Super quo supplicari fecistis humiliter vobis per Sedem praefatam opportune prouideri. Nos igitur dicti statuti tenorem praesentibus pro sufficienter expresso, ac de verbo ad verbum inserto haberi, vestrisque in hac parte honestis supplicationibus inclinatis, auctoritate domini nostri Papae cuius Penitentiaria curam gerimus, ac de eius speciali mandato, super hoc vniuersi vocis oraculo nobis facto statutum praedictum, quatenus visu receptum, ac ut praemittitur, obseruatum existat, tenore praesentium approbamus, & confirmamus suppletos omnes, & singulos, tam iuris, quam facti defectus, si qui forsitan interuenierint in eodem, illudque perpetuo inuolabiliter obseruari, sique per quoscumque tam Ordinarios, quam Delegatos iudices, & personas cuiuscumque status, gradus, ordinis, vel conditionis fuerint, & quacumque etiam Pontificali praefulgeant Dignitate, vel auctoritate etiam Apostolica fungantur, iudicari, declarari, interpretari, & diffiniri debere, sublata eis aliter iudicandi, declarandi, interpretandi, & diffinendi potestate irritumque & inane, quicquid secus a quoquam, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter attentari contigerit, decernimus, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac Prouincialibus, & synodalibus statutis, & consuetudinibus, ceterisque contrariis, quibusque. Dat. Roma apud S. Petrum, sub sigillo officii Penitentiariae, secundo Idus Februarii, pontificatus domini Iulij Papae III. anno 4.

Io. Baptista Lomelinus.

Io. Carpius.

Exposuit centum quinquaginta M. Beier.

Nihilominus tamen post Concilium Triden. ²⁵⁵† introductum est in d. Ecclesia, quod solum in triginta diebus, qui nunc dicuntur requies, Beneficiati, lucretur horas, & distributiones, in requie vero 90. diebus, qui modo dicuntur, se sentas, solum lucretur anniuersarium, seu grossam.

Undecimo dubitatur, ²⁵⁶† an indulta, seu priuilegia Apostolica, quibus conceditur posse abesse ultra tres menses a seruitio Ecclesiae, sint derogata?

Et videtur esse derogata, ex d. c. 12. iuncta Bulla Pij IV. reuocatoria priuilegiiorum, ²⁵⁷† in his, in quibus decretis S. Concilij Trid. contrariantur, quae habentur ad finem Concilij.

Et facit declaratio S. Cong. quae ait, ²⁵⁸† Omnia priuilegia regularum, & ea, quae mare magnum appellantur, sunt reuocata in his, quae Concilio Tridentino aduersantur Bulla Pij Quarti edita 13. Calendas Martij 1565. anno sexto.

Nihilominus tamen contrarium est ²⁵⁹† dicendum cum Concilium hic non deroget priuilegiis, & indultis Apostolicis, & lex generaliter loquens non tollit priuilegium particulare concessum super eo, de quo lex generalis loquitur, Oldrad. consi. 266. Felinus in capite 1. de rescriptione num. 10. Iass. in l. 1. numero nono. ff. soluto matrimonio, Decius in reg. in toto iure. num. 8. ff. de reg. iuris. Mil. in rep. verb. priuilegium non insertum, Ant. Gabr. de legibus conclusionem prima numero tertio Mandos. reg. 4. cancel. questione 7. nu. 5. Anast. Gernonius, de indultis. Card. §. per quae sublatis, numer. 69. & 73. & Barbosa in leg. 1. ff. soluto matrimonio. par. 1. numero 5.

Et facit etiam, ²⁶⁰† quia ubi Concilium vult priuilegiis derogare, id exprimit, ut ait Gernonius. ibi. & Emanuel Rodriguez q. regul. 1. tom. 9. 8. art. 6. & ita Congreg. Concilij censuit Concilium non derogare priuilegiis Apostolicis, nisi de his expressam faciat mentionem, ut per Gernonius. ibid. n. 68.

Nec obstat d. Bulla pij IV. ²⁶¹† quia ut idem Gernonius ait, eadem Congregat. censuit Bullam Pij III. quae tolluntur priuilegia omnia Concilij Triden. decretis aduersantia, non extendi ultra ea, quae in Concilio continentur. Cuius ratio defumitur ²⁶²† ex dictis, quod priuilegia, quibus non derogatur in decretis Concilij, non sunt illis contraria.

Et quod d. Bulla sit regulanda, & intelligenda secundum ipsa decreta Concilij, & terminos illorum, & sic restringenda ad ea tantum, quae per illa prohibita sunt cum derogatione priuilegiiorum, tradit Emanuel Rodriguez d. articulo sexto quod etiam Viuadus in Candelabro aureo, titulo de absolutione numero 40.

Et in terminis d. cap. 12. sess. 26. ita declaratum est ²⁶³† per Sanctam Congregationem, ut videri est in declaratione sequenti, An indultum Leonis X. tribuens Praeposito, & Canonico S. Mariae de la Scala, vacatione duorum mensium, contra fundationem Ecclesiae, intelligatur sublatum per hoc cap. in versic. praeterea obtinentibus, dum vult saluas esse constitutiones Ecclesiarum, quae longius seruitur tempus requirunt? Congreg. censuit negare, cum expresse non deroget indultis, & Concilium hic tantum reuocat constitutiones, quae concedunt absentiā ultra tres menses, & Cong. censuit per hoc decretum non esse derogatum priuilegiis Apostolicis. 12. Decembris. 1585.

Priuilegia tamen perpetua de non ²⁶⁴† residendo concessa certis personis, seu certo generi personarum, sunt reuocata per Concilium, ex cap. 2. sess. 6. de reform. & d. Bulla Pij III. ut in vna Abulen. infra adducta, n. 423. ad secundum.

Vnde

265 Vnde apparet privilegium f. concessum à Paulo III. Capellanis Regis Hispaniæ, vsque ad certum n. de non residendo, & percipiendis fructibus in absentia, esse reuocatum per Concilium, & d. Bullam Pij III. & ita non seruatur iam d. privilegium.

266 Sed contra supradictam resolutionem, f. quod d. Bulla Pij III. reuocatoria priuilegiarum non procedit, nisi in illis decretis in quibus habetur derogatio priuilegiarum, ex sententia S. Cong. vrgent duæ difficultates.

267 Prima, nam alias S. Congregatio f. declarauit regulares per sua priuilegia, etiam mare magnum, non posse absolueri à casibus Episcopo reservatis, vt in declarationibus seq. Prima. *Regulares per priuilegium quod mare magnum vocatur, non habent facultatem absolueri pœnitentes in casibus Episcopo reservatis.* Ita fuit rescriptum f. Cardinali Paleoto Calend. Sept. 1572. & Bixien 12. Aug. eodem anno & Fulginaten. 13. Martij, 1573. secunda Vercellen. *Mendicantes rigore, maris magni, neque lesuitæ non possunt absolueri à casibus reservatis.* Tertia. *Fratres mendicantes, & cuiuscunque ordinis regulares in vim priuilegiorum non absoluntur in casibus Episcopo reservatis.* Quarta. *Hec de re vbi Congregatio accurate egisset, deinde ad Sanctissimum D. N. retulisset, illius sanctitas eum de sententia Congregationis, censuit ex facultatibus per mare magnum, aliæque priuilegia regularibus concessa, factam eis non esse potestatem absolueri in casibus sibi ab Episcopo reservatis.* 10. Sept. 1577. quam declarationem refert compendium priuilegiarum societatis Iesu, versiculo absolutio. §. 1. dicens ita haberi in quadam Epistola illustrissimi Cardinalis Sixti ad

268 quendam Ordinarium missa, refert etiam f. Cosmas Philiar. de officio Sacerdotis. 2. p. lib. 2. cap. 25. ad fin. dicens haberi in instructione confessorum Ioanni Baptista Eugubini, & eam etiam ex Casarrubios in addit. ad compendium priuilegiarum Mendicantium ut. absolutio, quoad seculares, & iii. casus reservati, referente haberi in Catechesi Neapolitana vna cum aliis, de quibus infra, ponit Man. Rodriguez quæst. regul. i. tom. quæst. 61. artic. 13. & Sorbo in addit. ad d. compendium ibi.

270 Et Concilium provin. f. Mediolanen. 3. factum de an. 1572. i. iul. de his, quæ ad pœnitentiæ Sacramentum pertinent, sic ait. *Ne confessarii regulares eorum peccatorum, quorum absolutio Episcopo reservata est, vinculis irreuocabilibus absoluti, quemadmodum à Sede Apostolica declaratum est, id eis non licere quauis priuilegiarum suorum auctoritate.*

271 Vnde author libelli, f. qui dicitur catechesis, siue instructio à RR. Dominis f. examineratoribus promulgata, pag. 429. relatus per Candelabrum aureum d. iii. de absolutione. num. 26. & per Manuel Rodriguez d. artic. 13. docet, quod hodie priuilegia regularium, quoad effectum absolueri à casibus Episcopis reservatis sunt sublata per Concilium Tridentin. cap. 7. sess. 14. & per declarationem Gregorij XIII. quamuis possint absolueri ab omnibus casibus Papæ reservatis virtute maris magni, & aliorum priuilegiarum & quod ex d. declarationibus clare colligitur auctoritatem, quoad casus Episcopis specialiter reuocatos concessam regularibus esse sublata, inquit Manuel Rodriguez d. artic. 13. & quod huiusmodi priuilegia, par. 5. Concilium Trident. fuerint reuocata, vt per Congregationem Cardinalium factam sub die 10. mensis Septemb. 1572. fuit declaratum, inquit Summa Corona. 4. par. cap. 6. de Sacramento pœnitentiæ, numer. 24 §. dubio. & Zerola in praxi Episcoporum

li. 2. par. versic. absolutio. §. 1. & 15. & versic. Monachi. §. 15. qui ait de hac re consuluisse Romæ multos Cardinales, qui dixerunt sibi confessorios non posse absolueri à casibus Episcopo reservatis ex priuilegiis, & facultatibus concessis ante Concilium, posse tamen ex concessis vel confirmatis post Concilium.

Et tamen non f. habetur in Concilio Tridentino derogatio huiusmodi priuilegiarum absolueri à casibus Episcopo reservatis, nam in sessione. 14. de Sacramento pœnitentiæ cap. 7. & can. 11. vbi de hoc agitur & dicitur, quod extra articulum mortis Sacerdotes nihil possunt in casibus reservatis, non adest reuocatio priuileg. super facultate absolueri ab illis.

Nec ex eo, quod Religiosi f. sine approbatione Episcoporum non possint confessionem audire, dici potest priuilegia esse sublata per Concilium, vt male inquit Cosmas Philiar. sup. & videtur Sorbo in d. compendio versic. casus reservati.

Secunda difficultas testatur si d. Bulla Pij IV. reuocatoria priuilegiarum non procedit, nisi in decretis, in quibus habetur derogatio priuilegiarum, videtur fuisse superflua, de nihilo seruire.

Ad primam f. difficultatem videbant posse responderi S. Congregationem intellexisse, quod decretum vltimum sess. 25. de regul. vbi S. synodus præcipit omnia, & singula in superioribus decretis contenta obseruari in omnibus Monasteriis, non obstantibus eorum priuilegiis, ac mari magno, loquatur non solum de contentis in decretis illius sessione. 25. de regular. sed etiam in decretis aliarum sessionum præcedentium.

Quod videtur colligi ex quadam declaratione, quæ inter declarationes S. Congreg. super d. cap. ult. habetur sic. *Per hanc derogationem, maris magni, non possunt regulares, cuiuscunque Ordinis illi sint, à casibus Episcopis reservatis absolueri, pro vt etiam annotatum est sup. in cap. 7. sess. 14. nempe in declarationibus supra adductis.*

Sed ista responsio non placet, primo, nam reuocata d. decreto vltimo solum reuocantur priuilegia, f. quæ sunt contra decreta illius sessionis. 25. de regul. & non quæ sunt contra decreta aliarum sessionum, vt recte inquit Manuel Rodriguez d. i. tom. 7. 8. artic. 6. ponderans illa verba in Superioribus decretis, Nam non dicit in superioribus sessionibus, & tenet etiam Nau. in Man. cap. 27. n. 190. & conf. 7. de priuileg.

Vbi recte Nauarrus docet priuilegia regularium, f. quod non teneantur seruare interdicta in aliquibus diebus tantum, vt in festis suorum Ordinum, esse sublata per Concilium d. decreto vltimo, iuncto cap. 12. eiusdem sessionis. quod etiam tenet compendium priuilegiarum Societatis Iesu versic. interdictum, vbi relatis huiusmodi priuilegiis ad fin. sic ait, non obstantibus, quæ in hoc verbo dicta sunt, mandante Episcopo nostri interdicta non solum à Sede Apostolica, sed etiam ab Ordinariis promulgata, publicare, ac seruare debent, vt decreuit Concilium Trident. sess. 25. c. 12. de regular.

Quamuis contrarium teneant f. Bart. Medina in summ. lib. 1. §. 13. Bernard. in sua summa, lib. 34. nu. 30. Lud. Lopez instruct. conf. 2. tomo 2. p. cap. 21. Manuel Rod. in explicatione Bullæ §. 5. num. 15 & in addit. ibidem, num. 13. & num. 35 & nouissime quæstion. regul. 2. tomo quæst. 112. artic. & Sorbo in d. compendio versic. interdictum tertio.

Sed sententia Nauarr. test. verissima, & approbata per S. Congregationem. vt in declaratione adducta

5. part. cap. 8. numer. 37. ad 8. videtamen breue Clementis VIII. concessum post Concilium Ordinis D. Francisci positum per Man. Rodrig. d. quæst. 112. artic. 2.

281 Secundo ex eo d. responsio non placet, quia idem est de priuilegiis t concessis sæcularibus, vt ex infra adduccendis patebit.

Et ad d. declarationem, quæ habetur super decreto vlt. & facit super d. responsione, dico, illam in ea
282 format non esse declarationem S. Congreg. sed fuisse ibi positam sub ea forma per eum, qui compilauit, & collegit declarationes Sanct. Congreg. Concilij sub fest. & capitulis ipsius Concilij, existimando prædictas declarationes supra adductas numer. 269. positas sub d. cap. 7. sess. 14. de sacramento pœnitentie, fundari in derogatione maris magni, de qua in d. decreto ultimo.

Vnde ad d. 1. difficultatem 2. respondendum esse videbatur, quod d. declarationes, & Grego. XIII. non
283 volunt, nec dicunt, quod priuilegia regularium ad absoluedum à casibus Episcopo referuatis sint reuocata per Concilium, sed, quod per sua priuilegia, non habent talem facultatem, id est, quod non habent tale priuilegium, & sic d. declarationes S. Congregationis & Gregorij. XIII. ad hoc tendunt, vt declarent priuilegia regularium non dare facultatem absoluedi à casibus Episcopo referuatis, nec ad id se extendere; quamuis aliqua priuilegia ad hoc allegent. Candelabrum aureum dict. tit. de absolutio-
ne. num. 32. & Man. Rodrig. in explicatione Bullæ. §. 9. numer. 132. & segg. & q. regul. 1. tom. d. quæstio. 61. artic. 3. & 4.

284 Pro qua responsione facit t quod inquit Candelabrum ibi n. 52. quod ad prohibitiones supradictas potest responderi, esse intelligendas stando in iure communi, non autem esse extendendas contra priuilegiatas personas.

Et Suarez 4. 10. de t pœnitentia disputat. 3. sect. 2. ad
285 si ait, quod per declarationes S. Congreg. quæ ait, non posse Religiosos per priuilegia maris magni, absolueri à peccatis referuatis Episcopis, non excluduntur specialia priuilegia, vel directe concessa, vel per communicationem, si in eis facultas hæc sufficiens explicetur, quod etiam vult Grassijs in decisionibus aureis casuum conscientie, libro 1. cap. 13. numer. 56. & 57.

Et comprobatur, maxime ex seqq. declarat. S.
286 Cong. neque confessores vi priuilegiorum Rosarij, neque Patres Iesuite possunt absolueri pœnitentes à casibus referuatis Episcopo, nisi priuilegia ipsa talem tradant facultatem, vel sint obienta, aut confirmata post Concilium Tridentin. Secunda Episcopo Caietano. An per Bullas ordinarias, in quibus solet dari facultas absoluedi à casibus Sedi Apostolica referuatis, comprehendantur etiam casus, quos Episcopus, & Prælati Religionis, cum suis subditis regularibus reseruauit? fuit responsum, quod non, nisi de his fieret specialis mentio. Quas declarationes afferunt Casarrubios, & Sorbo vbi supra, & Emanuel Rodriguez d. art. 15.

287 Comprobatur etiam ex decreto Concilij Prouin. t Mediolanen. §. facti anno 1579. 1. pa. ut. qua ad pœnitentia sacramentum pertinent, versic. ne facultatum, vbi sic dicitur: Ne facultatum, priuilegiorumve iure, quæ cuique etiam Rosarij, & cruce signatorum Scholæ, confratriæ, collegiæ etiam laicorum, quæque collegis, Confratribusve in eo ascriptis ante vel post Concilij confirmationem concessa sunt, confessoribus, cu-

iusius ordinis sit, ab his casibus, quos sibi Episcopus in sua diocesi referuauerit, pœnitentes sine illius facultate absoluat, si contra fecerit suspensionem a diuinis ipso facto incurrat, sequitur Zerola in praxi Episcopali, prima parte verb. absolutio. §. 5. sen 6.

Ex quibus apparet, t quod non est vis in hoc, quod 288 priuilegia sint ante, vel post Concilium concessa, sed in hoc, quod tradunt, vel non, facultatem absoluedi à casibus Episcopo referuatis.

Vnde facultas, t quam habent confessorij Societatis Iesu absoluedi à quibuscumque peccatis, etiam Sedi Apostolicæ referuatis, ex Bulla Pauli III. quæ habetur in libro Bullarum d. Societatis, pag. 20. Quæ videtur t comprehendere etiam casus referuatos Episcopis ex illa dictione, Nauarr. in Man. ca. 27. num. 263. in noua editione, Grassijs d. lib. 1. cap. 13. n. 58. & Zerola 2. pars. versic. absolutio. §. 1. resp. 2. non est derogata per d. declarationes, vt per d. Compendium Societatis Iesu, d. verb. absolutio, vbi subdit. Nihilominus declarauit idem Greg. XIII. die 10. Maij. Anno 1583. non esse intentionis sue, quod per talem episcopalam, (nempe dictam Cardinalis. Sancti Sixti) sit derogata dict. Societatis facultas, eamque, quatenus opus sit, deus confirmauit, habetur in viue vocis oraculis, pagina 131.

De qua declaratione meminit t etiam Enriquez 191 in sum. lib. 6. c. 6. §. 5. Sorbo supra. & Emanuel Rodriguez. dict. art. 13. dicens, ex ea confessores Societatis posse absolueri virtute suorum priuilegiorum etiam hodie à casibus Episcopo referuatis, & Mendicantes etiam per communicationem.

Quamuis t ipsi videantur velle illam esse non 292 uam concessionem, & priuilegium, sed potius videtur vera declaratio, ex quo sub d. priuilegio Pauli III. comprehendebantur etiam casus referuati Episcopo.

Neque obstat alia declaratio, t quam ex Casarrubios adducit Man. Rodriguez. dict. artic. 13. & Sorbo. s. quæ ait Episcopo Caietano, de quo supra. Neque per Bullam Sanctissimi nominis Iesu, in qua specialiter habetur, quod confessorij possint absolueri confratres à casibus Episcopo referuatis, fieri posse tale absolutionem, nisi tantum ratione Iubilæi plenissimi indicti à Summo Pontifice, cum potestate absoluedi à quibuscumque casibus, etiam in Bulla Domini contentis, quæ expresse loquitur etiam de priuilegio specialiter concedente facultatem absoluedi à casibus Episcopo referuatis.

Quia responderi potest, t quod ista declaratio 294 videtur esse mendosa, quia in meis declarationibus, super dicto capitu. 7. sess. 14. sic habetur. Omnes, qui audiunt confessiones, possunt absolueri à casibus Episcopis referuatis virtute Bullæ Iubilæi indicti à Summo Pontifice cum facultate absoluedi à quibuscumque enormibus peccatis referuatis Apostolica Sedi, etiam in Bulla Cœne Domini, sed non virtute priuilegiorum, & facultatum perpetuo concessarum, ut Rosarij.

Sed reuera ista non satisfaciunt, t nam declaratio- 295 nes adductæ in contrarium multum vrgent, & particulariter illa num. 293. adducta, quæ non potest dici mendosa: nec ei contradicit adducta præcedens numer.

Nec videtur posse negari ante Concilium t fuisse 296 se multa priuilegia, cum facultate absoluedi à casibus Episcopo referuatis, vt per Compendium Mendicantium, & alia verb. absolutio, & Manuel Rodriguez vbi supra. & in particulari constat de illo priuilegio Pauli III. concessio Societati Iesu, quo alij regulares, præsertim Mendicantes per commu-

communicationem fruebantur.

398 Vnde in hac difficultate dicendum est primo, privilegia, & facultates ante Concilium Tridentinum concessa, quibus dabatur etiam expresse, potestas absolendi à casibus Episcopo referuatis esse sublata, vt patet ex declarationibus, & aliis adductis.

399 Secundo privilegia huiusmodi post Concilium concessa, seu confirmata ante Gregorium XIII. esse etiam sublata, vt constat ex decreto Concilij Mediolan. tertij, supra adducto, n. 270. & præcipue ex decreto Concilij Mediolanen. quinti, supra adducta, n. 287.

400 Tertio, confessarios posse absolueri à casibus Episcopo referuatis virtute priuilegiorum post Concilium Tridentinum, & declarationem Gregorij XIII. concessorum, seu confirmatorum, quibus datur facultas absolendi ab illis. Et ita procedit prima declaratoria adducta, num. ducentesimo octogesimo sexto.

401 Quarto, privilegia, in quibus datur facultas à absolendi à casibus Sedi Apostolicæ referuatis, non comprehendere casus Episcopo referuatos, nisi de eis fiat specialis mentio. Saltem per dictionem etiam dicendo, etiam Sedi Apostolicæ referuatis, vt sup. num. 290. vt in secundo declaratione adducta d. numer. 286.

402 Quibus sic stantibus à ad d. primam difficultatem dicendum est, prædicta privilegia non solum ante Concilium concessa, sed etiam post, ante Gregorium XIII. esse sublata, non per Concilium, sed per declarationem, & decretum Gregor. XIII. qui ita voluit, & decreuit.

403 Sicut etiam imodo Sanctissimus Clemens VIII. voluit, quod Sacerdotes, tam seculares, quam regulares per vniuersam Italiam extra Urbem degentes virtute quorumcumque priuilegiorum, indultorum, ac facultatum, à casibus Sedi Apostolicæ, vel ab Ordinariis sibi referuatis, & referuandis, absolueri de cætero non audeant, neque possint, nisi in mortis articulo, seu cum noua & speciali licentia impetrata in scriptis locorum Ordinariis exhibita. Vt in decreto Sacre Congreg. Episcoporum, & regularium dato 9. Ian. 1601. posito ad litteram per Zerolam in praxi Episcopali. d. 2. part. vers. absolutio. §. 1. & per Vgolinum in expositione Bullæ Ccenæ Domini. 3. part. Bullæ c. 2. sub n. 5.

404 Aduertendum est autem, regulares secluso priuilegio non posse de iure à absolueri à casibus Episcopo, non solum de iure, sed etiam specialiter per ipsum Episcopum referuatis, vt patet ex clement. dudum, vers. per huiusmodi de sepul. & Clem. 1. §. quibus, de priuileg. & tenent gloss. verb. concessa, in dict. clement. dudum, & ibi Monach. Imola, Card. Anchar. & Pan. in c. Deus qui, nu. 1. de penitent. & remiss. Alber. Sbrocius de vero, & perfetto Clerico. lib. 2. cap. 26. numero 13. Nauar. in Man. cap. 27. nu. 263. & 264. alias 266. Soto in 4. distinct. 18. quæst. 4. art. 3. Mart. Ledesma 24. quæst. 7. art. 5. dub. 7. Cosm. Philhar. de officio Sacerd. 2. part. lib. 2. c. 25. Graf. d. lib. 1. c. 13. n. 57. Lud. Lopez instruct. conf. c. 2. to. 2. p. c. 2. & Suarez d. 4. tom. disput. 3. sect. 2. 2. punct.

405 Quamuis in casibus à Episcopo specialiter referuatis contra teneant Bonif. in d. vers. per huiusmodi, n. 6. Panor. in c. fin. numero 6. ne clericus, vel monachus. Felin. in cap. perpendimus, de sentent. excommunic. Ange. Sylues. Tauerna, & Armilla, Candelabrum Aureum d. 1. de absolutio. numer. 26. ad fi. & numer. 44. Man.

Rodrig. in explicat. Bullæ d. §. 9. n. 131. & 145. & 9. regul. 1. tom. d. quæst. 61. art. 2. & Enriquez, & Sorbo sup. Vega in summa 1. parte capit. 6. casu 44. & Petrus Ledesma in summa de sacrament. penitentia. capitul. 13. ad fin.

Ad secundam difficultatem responderi potest, adhuc d. Bullam non esse superfluum, sed fuisse factam, ad hoc, vt omnia, & singula à priuilegia in his, in quibus decretis Concilij illa reuocantibus contrariantur, reuocata censeantur, non obstante, quod sint concessa motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, seu etiam Imperatorum, Regum, Ducum, & aliorum Principum contemplatione, & intuitu, & ex quauis etiam honesta causa. Et cuiuscumque tenoris sint, quorum tenores pro sufficienter expressis, & plene insertis habentur in d. Bulla ad cons. 2. Butrij, quod Rota sequitur, vt per Sarnen. in proemio regularum cancell. 9. 6. numero 6. & decis. 161. numer. 1. part. 1. diuersorum, & tradita per Felin. in cap. nonnulli numer. 6. de rescr. Prob. ad Monachum in cap. collatio, de offic. Legati n. 10. Castad. decis. 10. num. 2. super regulis. Couarruias in Rubrica de testament. 2. part. num. 20. Ant. Gabr. de clausulis concl. 5. Mand. regul. 11. Cancell. quæstio. 9. & reg. 19. quæst. 19. nu. 13. Nauar. in cap. si quando, de rescr. ex. epi. 1. & cons. 7. de priuileg. numero 20. Sarmiento l. 3. seclorum c. 14. numero 20. Aceuedo in l. 1. tit. 14. lib. 4. recopil. numero 33. Man. Rodriguez. quæst. regul. 1. tomo quæstion. 6. art. 6. Anaf. Gerimo. de indultis. Card. §. irritum, numero primo, & nouissime per González gloss. 36. quæstion. 3. in quo etiam apponitur decretum irritans ac clausula sublata. itaque dict. Bulla videtur fuisse facta ad corroborandam, & confirmandam derogationem priuilegiorum in decretis Concilij contentam, vt tradit Manuel Rodriguez. dicto primo tomo quæstion. regular. quæstione octaua, articulo sexto. ita, vt non possint prætendi illam non fuisse recte factam.

Decimosecundo dubitatur, quot dies contineant isti menses, qui dantur quietis, & recreationis causa? Et breuiter à dicendum est mensem in proposito continere 30. dies, & sic tres menses 90. dies, cum Concilium absolute illos concedat, nec exprimatur à quo tempore incipiant, maxime, cum possint accipi non solum continui, sed etiam interpolati, Butr. num. 11. & Abb. 6. in c. licet de supplen. neglig. prelat. Bart. & alij in l. cum bissextris. ff. de verb. signif. Francus in cap. quam sit. §. electus, nu. 4. de elect. in 6. Menoch. dicens receptum de arbit. lib. 2. casu 50. à num. 12. & alij, & Rota in vna Salamantina Canonatus, vigesimo Iun. 1572. infra adducta, quinta part. capit. primo numero 46. & post hæc González gloss. 11. numero octauo.

Quamuis dicant tunc mensem accipiendum à se, se pro duodecima parte anni, Domin. dict. §. electus, numero 2. Lambert. de iure patron. 2. part. 2. lib. quæst. 1. artic. 14. numero 3. Thomas Sanchez, de matrimon. lib. 2. disput. 24. numero 20. & quicquid alias in terminis suspensionis duorum, vel trium mensium dicat Suarez, 5. tomo. de censuris disputat. 29. sect. 1. numero quinto.

Decimotertio dubitatur, à an stante statuto Ecclesiæ, quod concedebat Canonici absentia trium mensium, non tamen erat in vsu, possint post Concilium gaudere d. tribus mensibus? & videtur, quod sic, nam Concilium id permittit, & solum relinquit saluas Ecclesiarum constitutiones, quæ longius seruiuit tempus requirunt.

301 Nihilominus tamen contrarium est dicendum, tamen statutum consuetudine abrogatum non est habendum in consideratione, & ideo iuramentum, de seruandis statutis, non extenditur ad statuta vfu non recepta, vel per consuetudinem abrogata, Ripa resp. 5. num. 4. lib. 1. & Rolandus de iur. doct. 99. & non minorem vim habet consuetudo, quam statutum, ac proinde eodem modo censetur salua relicta. Et ita S. Cong. Concilij censuit, t in sequent. declaratione. *Licet per statutum Ecclesie concedatur Canonici per tres menses abesse, illud per consuetudinem non fuit obseruatum, attendenda est magis consuetudo contraria, quam statutum.*

311 Si tamen constitutio, t aut consuetudo Ecclesie requirit seruitium totius anni, tunc locum habet absentiatium mensium à Concilio permiffa, est enim nimis dura residentia totius anni, oportetque maxime iuxta fragilitatem humanam indulgeri aliquod tempus ad recreationem corporis, & animi. Et ita S. Congregatio Concilij censuit, t in vna Astoricens. his verbis: *Decretum Concilij, capitulo 12. sess. 24. concedit Canonici absentiam trium mensium, si constitutiones Ecclesie seruitium totius anni requirunt.*

313 Decimoquarto dubitatur, t an ad absentiam trium mensium requiratur causa & licentia? & videbatur dicendum requiri iustam, vel rationabilem causam, nec posse pro solo libito vti dict. absentia Canonicos, & Præbendatos, & alias non lucrari fructus in conscientia, vt tenet Nauar. de oratione, cap. 5. num. 20. cuius sententiam, quoad peccatum, sequitur D. Ioan. Ocon. in d. c. vnic. de clericis non resident. in 6. n. 23.

314 Nihilominus tamen respondetur t non requiri causam, aut licentiam, nam Concilium absolute permittit istam absentiam, vt Præbendati possint capere aliquam recreationem, & vacationem à labore, & ne sit nimis dura residentia.

315 Et ita S. Congregat. declarauit, t vt in declarationibus sequen. Prima Gadicens. *An in illis tribus mensibus à iure concessis sit assignanda causa absentie, & cum licentia sui Prælati? vel an possint potiri beneficio trium mensium nulla causa declarata, sed impetrata licentia à Decano, vel Presidente in choro, & frui quibusdam nouis distributionibus per Episcopum impositis, pro vt fruuntur in dictis tribus mensibus omnibus fructibus suarum Præbendarum, cum pro præsentibus, & interuentibus habeantur de iure? Cong. censuit nullam assignandam esse causam, secundo nullam licentiam requiri, non tamen omnes Canonicos posse abesse eodem tempore, ne Ecclesia destituatur suo debito seruitio, sed tantum eam quotam partem Canonicorum, que videbitur arbitrio Episcopi, vel Capituli. Tercio non posse frui d. distributionibus, cum sint distinctæ à Præbendis. Secunda Abulen. *An Dignitates, Canonici, Portionarii, Cantores, aut alij officiales possint abesse à seruitio Ecclesie sine licentia Episcopi? Cong. censuit non requiri licentiam Episcopi, quando dignitates, Canonici, aut Portionarii abesse volunt tempore ipsis à Concilio Tridentino permisso, non tamen omnes simul abesse possunt, ne Ecclesia suo debito seruitio destituatur, que aut pars possit simul abesse, relinquitur arbitrio Episcopi, & Capituli, de aliis qui non sunt Beneficiarii, & inseruiunt in Ecclesia, concilium nihil disposuisse, sed generaliter seruandum quod concilium mandat, circa regimen debitum in diuinis officiis, sess. 24. capit. 12. in fin.**

316 Alias etiam t S. Cong. in vna Genuen. circa hoc sic censuit, *Archiepiscopus Genuen. provideat, ne duo*

menses, quos habent vacantes canonici sui Capitalis, incurrant in Natale, aut Pascha Domini, aut huiusmodi maximas solemnitates.

Vnde Zerola in praxi Episcopali, t p. in a par. verb. 317 priuatio. §. quarto, secundo dicto presentali, tertio dubio. & Zechus de republica Ecclesiastica, titulo de Beneficiariis numero sexto, versiculo, quod si beneficia, dicunt quod Canonici tribus mensibus abesse non debent tempore Pasche, & maximarum solemnitatum ex declaratione Sacre Congregationis.

Sed hoc in hoc Regno non videtur t seruari, sed 318 in quolibet tempore Canonici, & Præbendati capiunt suos dies absentie, nec est taxatus numerus eorum, qui abesse possint, regulariter enim in Ecclesiis Hispanie remanet competens numerus, ita vt propter dies absentie, & recreationis Ecclesia non destituatur debito seruitio.

Decimoquinto dubitatur, tan Canon. & obtinentes 319 Dignitates, seu Portiones, possint licite, & tuta conscientia abesse, vltra tempus à Concilio permiffum, amittendo distributiones, & omnes fructus, qui residendo lucrifaciunt?

Et videtur, quod sic, t nam ita faciunt multi absq; 320 scrupulo conscientie, non existimantes in eo peccare, nec communiter id notatur.

Nihilominus tamen dicendum est, t quod si vltra 321 tempus à Concilio permiffum notabiliter absunt, peccant mortaliter, nam contraveniunt grauissimo præcepto Concilij, nec satisfaciunt suæ obligationi, non enim est, nec dici potest lex pure pœnalis, vt patet.

Et faciunt declarationes t sequentes S. Congregat. Concilij. Prima, *Canonici ad continuam residentiam tenentur in Canonicaribus, nisi in aliis Beneficiis eiusdem qualitatis resideant. Secunda Nullus excusatur à residentia, licet distributiones quotidianas amittere consentiat. Tertia, Non residentes, quamuis amittant tertiam partem fructuum in distributiones conuersam, compelli nihilominus possunt ad residentiam, aliis item iuris remediis, & præsertim ex hoc decreto.*

Quod procedit etiam si resideat t in ciuitate, vbi 323 est Ecclesia, nam adhuc peccant mortaliter, nec satisfaciunt, si notabiliter abfuerint à seruitio Ecclesie vltra tempus à Concilio permiffum, ex quo debito non satisfaciunt, vt in declarationibus sequen. super d. c. 12. Prima, *Decretum hoc intelligendum est, vt Canonici non possint abesse ab Ecclesia sua seruitio vltra tres menses singulis annis, nihilque eis prodesse quod in ciuitate maneant, nisi Ecclesia debitis horis inseruiant, intelligendumque est omnes in contrarium consuetudines per hoc decretum esse sublatas. Secunda, si vltra tres menses absunt, licet in ciuitate sint, incidunt in d. decreti pœnam, per quod sublata est omnis consuetudo in contrarium. Tertia, Canonici, qui abesse à seruitio sua Ecclesie vltra tres menses, licet sit, & maneant in ciuitate, vel in loco, in quo Eccl. ipsa consistit, multari potest, pro vt à Concilio statuitur. Quarta, Punienti sunt qui à seruitio Ecclesie absunt licet in ciuitate locorum, in quibus ipsa Ecclesia consistit, sint presentes tantum. Quinta, Non licet vltra tres menses abesse, nisi ex causa inimicitarum, si post obtentum Canonicatum inimicitie superuenerunt, vel nisi in Parrochiali Ecclesia resideret, etiam si steterit in loco, sed tantum abfuerit à seruitio vltra tres menses, & conducit ad propositum declaratio supra adducta, numero primo sexto.*

Deci-

324 Decimosexto dubitatur, tan satis sit lucrari grossam, seu vestuarium residendo ad horam, seu tempus illius? & breuiter dicendum est, non satis esse, nec satisfacere suae obligationi, & praecepto Concilij, vt ex eo constet, & apparet ex seq. declarationib. Prima, Interestentia, de qua in hoc decreto, debet esse in omnibus diebus, & horis officiis diuinis interesse, & in seruire, praeterquam in tribus mensibus singulorum annorum, nisi Ecclesiae constitutiones longius seruire tempus requirant. Secunda, Cong. censuit Canonici, & Dignitates obtinentes teneri interesse omnibus horis, nisi immutentur aliqua confirmatione, quae non sit subacta per Concilium Triden. distributiones tamen quotidianae ceteris horis, quae distributione carent, ex fructibus missae communis proportionabiliter sunt assignandae, ne negligantur. Tertia, Compellantur obire officia, & ad omnes horas septem Canonicas, & ad faciendum principium, & officium hebdomadarum, si tamen alij non sint. Quarta, Canonici non excusantur a qualibet hora illius diei, quae choro interesse tenentur, praeterea quod eorum nomine, veluti in Matutino adsumt alij ab ipsis missi, nec etiam praetextu immemorialis consuetudinis, quod si peierint, vt distributiones augerentur, id augendum esse ex praescripto Concilij Triden. sess. 21. & 22. c. 3.

326 Quae tamen declaratio, quod attinet ad Matutinum, non seruatur in Ecclesiis, vbi Matutinum dicitur media nocte, maxime in locis, vbi magna frigora esse solent, cum enim hora sit tam incommoda, non solent ire Canonici, & Praebendati, & ista consuetudo, & obsequantia, tanquam interpretatiua, & iusta causa, ac ratione fundata, videtur excusare, maxime, cum ita, & non aliter sit a principio Concilium receptum.

327 Quinta, Cong. censuit non posse confici ex horis, quibus Canonici residentes absunt a choro, dies, & ex diebus, & horis sic collectis confici menses absentientiae, de quib. in hoc decreto neq; ad colligendum seruitium 9. mensium colligendas esse punctaturas, quasi is qui 9. partes puncturarum ex 12. habeant seruitio 9. mensium, debito satisfecerint, sed ipsos dies residendi, & seruitij, siue continui fuerint, siue interpolati, numerandos esse, vt complementum duorum 9. mensium.

328 Quae declaratio non procedet in Ecclesiis, vbi ex fundatione, priuilegio Apostolico, aut statuto a Sede Apostolica in specie confirmatum aliud cautum sit iuxta supradicta, vt in Ecclesia Granaten. seruari audiui, & tradit Philarchus de officio Sacerdotis. prima part. lib. 1. cap. 13. 2. conc. in quibusdam Ecclesiis seruari.

329 Quinimo amplius voluit S. Cong. non valere statutum, seu consuetudinem, vt Praebenda, seu grossa lucrifiat interessendo vna, vel duabus horis, aut minori tempore 9. mensium, vt in declarationibus sequentibus. Non valet statutum, vt vna hora, vel duabus interessentes lucrentur massam, grossam, siue Praebendam, amissis distributionibus quotidianis. Alia. Quod si vno mense ex nouem interessendo vna hora ex statuto, vel consuetudine lucrentur fructus, amissis distributionibus quotidianis? respondit Congreg. statutum, & consuetudinem nullam, & tollendam adeo, vt non interessentes omnibus horis in praedicto mense amittant illam ratam fructuum quam amitterent in alio octo mensibus singulis horis non interessendo, non tamen incidere in poen. in, de qua hic, quasi absuissent ultra tres menses.

330 Sed hoc non seruatur, nec est receptum in Hispaniis, cuius Ecclesiarum communiter lucrifiat grossa, seu

Praebenda residendo vna hora, & in aliquibus Ecclesiis lucrifiat in tribus mensibus tantum, quae consuetudo videbatur valere. Caesar de Graffis decis. 116. num. 8. & potest sustineri, cum d. declaratio non sit recepta, saltem dum per Superiorem, aut Capitulum non sit aliud ordinatum, disponendo modum lucrandi grossam, seu Praebendam iuxta dictam declarationem.

Quamuis in Ecclesia Ciuitaten. in qua ante Concilium erat constitutio, & consuetudo lucrandi grossam in quatuor mensibus, fuit ablata, quia per Sanctae Congregationem fuit declaratum esse contra Concilium d. cap. duodecimo. & hodie lucrifiat in nouem mensibus vt accipi a doctissimo D. Ioan. Gutierrez meritisimo Canonico Doctorali d. Ecclesiae in quodam consilio.

Decimoseptimo dubitatur, an obtinens dignitatem, cui incumbit visitatio, possit ratione ipsius visitationis abesse ultra tres menses, & lucrari fructus huiusmodi dignitatis, qui per interestentiam lucrifunt, ac distributiones, atque etiam fructus canonicatus, quem simul obtinet? In quo dicendum est, vt habetur in sequenti declaratione Sacrae congregationis concilij. An ratione visitationis Archidiacono inchoatis ratione sua Dignitatis possit abesse ultra tres menses concessos a Concilio? Congregatio respondit posse, vt vero pro tempore dictae absentiae ultra tres menses ex causa visitationis possit lucrari fructus sui Archidiaconatus, qui lucrifunt per interestentiam? Respondit posse, dummodo dari consueuerint absentibus ex legitima causa, non tamen lucrari distributiones mere quotidianas, an durante ea visitatione lucrari etiam possit fructus illius canonicatus, quem obtinet ex dispensatione, vel ex illius Ecclesiae consuetudine, stante, quod fructus canonicatus distincti sint a fructibus Praebendae Archidiaconatus? respondit Congregatio non posse, nisi pro tribus mensibus vacationis causa a Concilio permixtis, haec tamen de lucrando fructibus locum habent, nisi ex tunc Ecclesiae consuetudo, vt Archidiaconus visitans nihil fructuum percipiat, quam consuetudinem Congregatio censuit saluam manere.

Aduerte tamen, quod si esset consuetudo, quod Archidiaconus visitans suum Archidiaconatum percipiat distributiones, non censeretur reprobata per cap. 1. de Clericis non residentibus in sexto, sed esset valida tanquam ex iusta causa, quia visitando seruit Ecclesiae, Monachus in d. cap. 1. num. 2. quem ibi sequuntur Ioan. And. Domin. in princip. num. 2. & Probus n. 11. Cosmas in pragmatice sanctione tit. quo tempore quisque debeat esse in choro, glossa vltima, ad fin. faciunt dicta infra num. 348.

Sed videbatur, quod Archidiaconus visitans deberet percipere distributiones quotidianas, tetiam seculi consuetudine ex decreto Concilij, sess. 22. de reformat. cap. 3. versic. quod si alicui, vbi incumbens cure animarum imminenti suae Dignitati habetur pro praesenti, & interestenti, nam qui visitat, exercet curam animarum iurisdictionalem, seu fori exterioris, iuxta dicta supra prima parte capituli. 6. numer. sexto.

Respondetur tamen, quod decretum intelligitur de cura animarum proprie, nempe fori interioris, vt videtur colligi ex illis verbis ibi, quo in curata Ecclesia resederit, ac ministraverit. Et ita censuit Sacra Congregatio, vt in sequenti declaratione super d. c. 3. ibi: cura animarum imminet. Secus si tantum iurisdictionalis: si vero est vniuersalis, tunc est locus capit. extirpanda. s. qui vero de Praeb. & tunc, cum visitauerit suam

TERTIA
de
Beng.

VI
15

iurisdictionem, lucrabitur Prebendam, & fructus, secundum vero distributiones quotidianas. Accedit alia declaratio eiusdem S. Congregationis, quæ sic ait. *habentur tanquam presentes in choro qui curam animarum exercent, quæ illi Ecclesia imminet, dum tamen sunt in actu administrandi Sacramenta, vel alia exercendi, quæ spectant ad ipsam curam.* Cui consonat Concilium Bononiense, in 6. de residentia. §. de causis excusantibus Canonicos, vers. illi quibus; quæ quidem declaratio loquitur de cura animarum fori interioris, ut patet.

336 Intelligendum autem est visitantem, seu exercentem iurisdictionem imminentem suæ Dignitati, vel Ecclesiæ, non lucrari distributiones, quando est absens a ciuitate, seu loco ubi est Ecclesia, si enim id faceret in ciuitate, seu loco, ubi est Ecclesia, lucraretur etiam distributiones, si oppoteret fieri tempore horarum, nec posset commodè fieri post eas, seu ante, iuxta infra dicta n. 357.

337 Nec procedit illud t. decretum dict. cap. 3. in Canonicis, seu dignitatibus habentibus Ecclesias Parochiales, non tamen Canonicatibus, seu dignitatibus annexas, ut in sequent. declaratione super illo. *Ibi habeatur, non comprehenduntur Canonici habentes Ecclesias Parochiales, non tamen Canonicatibus annexas, seu vniuersas, qui si in Parochialibus residerint, & fuerint priuilegiati ad perceptionem fructuum, exceptis distributionibus quotidianis iuxta Bullam Pij V. vel ex indulto Apostolico, non poterunt optare neque domus Canonicales, neque Canonicatum presbyteralem, & similia, cum non habentur pro presentibus, sed tantum sunt priuilegiati ad percipiendos fructus, & id quando scilicet exeat consuetudo, vel statutum, quo absentes non possunt optare, secus quo absentes possunt optare.*

338 Rursus circa d. declarationem t. vers. an durante ea visitatione, aduerte eam procedere, etiam si Canonicatus esset annexus dignitati, stante, quod fructus Canonicatus distincti sunt à fructibus dignitatis, ut in ea dicitur, nam adhuc uti duo Beneficia obtinentur, infra dicitur undecima part. c. 5. n. 192. & ultima p. c. 12. a n. 57. & visitando ratione dignitatis non seruit Canonicatus, secus autem esset in portione accessorie annexæ, & vniuersa dignitati, nam tunc vnum est Beneficium, & Portio est tanquam prædium dignitatis iuxta dicta d. c. 5. n. 198. & d. cap. 2. n. 12. & sic visitans ratione dignitatis lucraretur etiam fructus Portionis annexæ, tanquam fructus ipsius dignitatis, seu eius prædij.

339 Et ex illa declaratione d. vers. t. conuincitur consilium Nauar. 14. de Clericis non residentibus. de quo supr. n. 50. quatenus sentit, quod prosequens litem super iuribus suæ dignitatis lucratur etiam in absentia fructus Canonicatus, quem simul obtinent, quod non est verum, nam tunc non abest causa Canonicatus, nec pro utilitate illius, seu Ecclesiæ, sed solum dignitatis, cuius iura prosequitur.

340 Et ex eadem declaratione infertur, quod excusatus à residendo t. non lucratur fructus, qui non lucrantur in absentia, nisi in casibus à iure expressis, & hoc est, quod dicit Rebus. in praxi titulo de dispensatione de non residendo, n. 22. & facit, quod ipse inferius ait n. 60. quod dispensatus de non residendo, nequaquam recipiet fructus Beneficij, nisi concedatur hoc expresse in dispensatione, cui consonat quod ait Felin. in cap. fin. de magistris, numero 3. sub vers. 6. *limita, quod propter simplicem licentiam absentia non excusabitur quis à perceptione fructuum, sed solum ex-*

cusabit eum, ut non priuatur.

Vnde etiam Canonicus ingrediens t. Religionem non lucrabitur anno nouitatus, & probationis fructus Prebendæ, quamuis sit iuste excusatus à residentia, ut dicitur infra 11. par. c. 9. n. 31.

Vnde etiam Canonicus electus, t. seu nominatus ad Episcopatum Italiam, qui debet Romæ examinari, quamuis interim, dum vadit Romam, iuste absit, & sit excusatus à residendo, non tamen habebitur pro presenti, nec fructus percipiet ex ista causa, qui non lucrantur in absentia, nisi in casibus à iure expressis, qualis non est iste, maxime, cum talis absentia sit in utilitatem priuatam ipsius electi, qui vult esse Episcopus; & ad percipiendum fructus in absentia non solum non sufficit utilitas priuata, sed nec utilitas Ecclesiæ, seu Episcopatus in genere, sed requiritur utilitas Ecclesiæ in specie, & in particulari. Io. Andr. in cap. 1. sub numero tertio de clericis non residentibus in sexto, & ibi Domin. §. qui vero, num. 8. & Probus ad Monachum, nu. 29. & Rota decis. 222. part. 1. diuersorum, de quo infra nu. 372.

Nec obstat, t. quod obtinentes ex dispensatione Parochialem, & Canonicatum, residentes in Parochiali, percipiunt fructus Canonicatus, exceptis dumtaxat distributionibus quotidianis, ut in constitutione 64. Pij V. & in declaratione 7. supra adducta sub numero 179. & aliis. Et similiter obtinens ex dispensatione duos Canonicatus, aut Dignitates, & residents in vno lucratur fructus alterius licet non distributiones, ut in declarationibus supra adductis, n. 185 & sequen. quia respondetur, quod illi residentes in Parochialibus sunt priuilegiati ad perceptionem fructuum, ex d. Bulla Pij V. ut dicitur in declaratione supra adducta, 337. obtinens vero ex dispensatione duos Canonicatus, seu dignitates, eo ipso censetur dispensatus, ut percipiat in absentia fructus alterius, nam alias dispensatio esset inutilis, & ita videtur esse de mente Papæ dispensantis, quando dispensatio est perpetua, & non ad tempus. 18. Dubitatur, t. an statuta, & consuetudines Ecclesiarum concedentia iubilationem deferuentibus per quadraginta annos, sint contrarius, & derogata per Concilium? & dicendum videtur, quod non: ad Cenedum Collect. 15. ad 6. num. 8. licet contra sentiat Nauarr. consil. 12. de clericis non residentibus. & ita censuit Sacra Congregatio, & Gregor. XIII. ut in sequenti declaratione. *An sit derogatum statuto Ecclesiæ Compostellanae permittenti Beneficiario, qui in ea per quadraginta annos continuos aliquod Ecclesiasticum Beneficium pacifice possidet, & per d. tempus illud per se ipsum in diuinis residendo deseruit, ut à dicta Ecclesia de cetero, quoad vixerit, ut emerit, & inde donatus abesse liceat, & tanquam presens in choro habeatur, tamen ratione fructuum Prebendarum quæ in distributionibus quotidianarum, S. D. Greg. XIII. audita relatione Congregationis, tollerandum esse hoc statutum.*

Decimonono dubitatur, an per Concilium d. c. 12. sit t. derogatum capitulo de cetero, & capitulo ad audientiam, de clericis non residentibus. ubi habetur, quod duo Canonici existentes in seruitio, seu obsequio sui Episcopi, habentur pro presentibus, & percipiunt fructus Canonicatus, præter distributiones quotidianas: & videtur, quod sic, arg. c. 1. de consuetudinibus in 6. & quæ ibi notantur.

Nihilominus tamen contrarium est dicendum t. ex illa reg. quod lex generalis posterior limitatur, & determinatur per legem priorem specialem, l. non est nouum, cum sequen. ff. de legibus. glo. recepta in authent.

quidem offeratur. C. de lites contestatione, & in l. sciendum, si quis sardare cogatur, & ibi Iul. Decius in l. in toto iure, n. 7. ff. de reg. iuris, Anton. Gabr. de legibus cuncti, l. n. 2. Euerar. loco a ratione legis stricta, a. n. 12. Barbosa in l. ff. soluto matrimonio, l. par. nu. 8. & Thom. Sanchez de matrimonio, lib. 2. disputatio. 24. nu. 6. & ita in proposito tenet Nauarr. consil. 1. & 2. de clericis non residentem quem post hæc sequitur González, gloss. 6. numero 255. & sentiunt Hoieda de incomp. Benefi. l. par. cap. 17. numero 29. & 2. par. cap. 10. numero 19. & 16. Salcedo in pract. cap. 52. litera C. 2. casu Sbrocius de Vicario Episcopi, lib. 1. quest. 43. ex num. 4. Cabedo, decis. 94. l. par. & Zechus de: repub. Ecclesiastica, c. 24. de Canonis numer. 4. versiculo nono, & de Beneficiis, sub num. 6. qui post Concilium Tridentinum scripserunt.

347 Et ita tenet S. Cong. Concilij, t. vt apparet ex seq. declarationibus. Prima, Stante consuetudine in Ecclesia Cathedrali, quod Canonici non interefferentes diuinit non percipiant fructus Præbendæ, nec distributiones quotidianas, an liceat Episcopo suo retinere penes se unum, & duos Canonicos, qui dictos fructus, & distributiones percipere possint, ac si in choro presentes essent Cong. consensit licet, exceptis tamen distributionibus quotidianis. Secunda, Canonici, qui sunt a choro absentes cum suo Episcopo distributiones quotidianas amittunt, que interefferentibus tantum debentur, etiam si sint cum Episcopo in visitatione, ob priuilegium autem quia suo Episcopo inferunt, etiam si absint ultra tres menses, Præbendam suam fructus faciunt suos. Tertia, Nec possunt Canonici ubi licet duo ad plus associantes eorum Prælatum nolentem quandoque audire Missam in Ecclesia Cathedrali, sed in alia Ecclesia ciuitatis participes fieri distributionum quotidianarum, que non nisi presentibus, & interefferentibus dantur.

348 Id autem, quod dicitur, Canonicos existentes in seruitio sui Episcopi non posse percipere distributiones quotidianas, vt probatur dict. cap. de cetero, & ibi notant D. & citati sup. fallit, primo stante consuetudine in contrarium, quia seruanda erit, cum sit ex iusta causa, ex Decio in dict. cum omnes, de consil. 2. lectu. sub numer. 6. Couar. lib. 3. variarum capit. 13. numero 5. vers. 3. eadem ratione. Duennas. reg. 206. limitatione. l. Hoieda dicto capit. 17. numero decimo, & faciunt in simili declarationes adductæ infra numero 361. que sunt vidende. Et ita in proposito videtur tenere Hoieda dict. cap. 10. numero 16. & expresse cum eo Sbrocius dict. numero 3. quamuis contrarium teneat Nauarr. dict. consil. 2. de clericis non residentem, numer. 2. dicens, Canonicis seruientibus Episcopis consuetudinem non posse prodesse ad habendum distributiones quotidianas per c. 1. de clericis non resid. lib. 9. cui tamen satisfit ex Decio. Couar. Duennas, & Hoieda ubi supra.

349 Secundo fallit in t. Canonici missis a suis Episcopis ad visitanda limina Apostolorum eorum nomine, vel comitantibus ipsos Episcopos ad eadem limina iuxta constitutionem 17. Sixti V. de visitandis liminibus, Apostolorum ab omnibus Episcopis. Nā ij lucrantur non solum fructus, sed etiam distributiones ex decreto eiusdem Sixti V. vt in sequentibus declarationibus S. Congreg. Concilij. Prima Canonici missi ab ipsorum Episcopis ad limina Apostolorum eorum nomine, vel comitantes ipsos Episcopos ad eadem limina, distributiones lucrantur ex decreto S. D. N. Sixti V. Secunda, Illustrissimo Card. Hispanen. Gartias de Sotomayor ipsius Ecclesiæ Canonici amplitudinis, tua Illustrissime. Ad visitanda sanctorum Apostolorum limina

procurator, dum huiusmodi visitationis causa abfuerit, debet percipere distributiones quotidianas. Ita censuit S. Congregatio Cardinalium Concilio Tridentino interpretando prepositorum, cuius Congregationis sententiam voluit non tam esse, vt eam obseruari curet, Roma die 21. Apr. 1589. A Cardin. Carrefa.

Quod non solum videtur procedere t. in Canonicis, sed etiam in aliis Præbendis, licet non sint de Capitulo, missis a suis Episcopis, seu eos comitantibus ad limina Apostolorum, nam in proposito eadem videtur esse ratio, & de mente Sixti V. quicquid alias sit in aliis Clericis, vt infra dicitur. Non tamen procedit in Canonicis, seu Præbendis missis ab Episcopis aliarum Ecclesiarum, seu eos comitantibus ad limina Apostolorum, licet alias sint sui Episcopi ratione originis, seu aliorum Beneficiorum, nam isti non lucrantur distributiones, nec fructus Canoniciatum, seu Præbendarum, nec ista causa sunt iuste absentes, cum non absint causa Episcoporum suarum Ecclesiarum. Nec habentes Beneficia simplicia seruitoria, quibus per Vicarium, seu substitutum potest deferri, percipient ista de causa non seruando distributiones, & alia emolumenta seruitij, nec excusabuntur apponendo Vicario, seu substituto, vt consilui, & practicum est cum quodam Beneficiario Ecclesiæ S. Vincentij Abulen. Ciuitatis missi ad visitanda limina ab Episcopo Abulen. D. Lau. Ottadui de Auend. Nec poterit Episcopus mittere ad visitanda limina duos simul Canonicos, seu Præb. quia ad id vnus satis est, si tamen ipse Episcopus vadit ad ea visitanda, poterit secum ferre duos Canonicos, seu Præb. qui cum comitentur, & isti duo cum comitantes, aut missi, percipiant fructus, & distributiones Canoniciatum, seu Præbendarum suarum; si tamen plures in hoc occuparentur, neuter perciperet, quia non est maior ratio de vno, quam de alio, quamuis videatur probabile, aut de mente Sixti V. quod duo Canonici, seu Præb. comitantes Episcopum, aut vnus ab eo missus ad limina Apostolorum, lucrantur fructus, & distributiones Canoniciatum, seu Præb. licet habeat alias occupatos in suo seruitio alios duos, nisi forte ex hoc Eccl. patiatur nisi seruitio magnum detrimentum ob paucitatem ministrorum.

Tertio fallit quando Canonici t. confisteret solum in distributionibus quotidianis, nam tunc eas lucrantur, ne priuilegium esset inutile iuxta allegatos supra d. 113. & 115. excepta tamen tertia parte, quæ de seruientibus accrescit ex Congregationis sententia, vt in sequenti declaratione. Canonici comitantes Episcopum non lucrantur distributiones quotidianas, nisi Canonici confisteret in distributionibus quotidianis, & tunc amittunt tertiam partem, quæ de seruientibus accrescit. Et est in simili alia declaratio, quæ sic ait. Si sunt vera inimicitia, & sine culpa, ac post obtentum Canoniciatum octa, possunt Canonici cum facultate in alio viciniori, ac tutiori loco manere, duranti dumtaxat inimicitia, dummodo non ultra annum, & si omnes fructus Canonici in distributionibus quotidianis consistant, eos Canonici lucrantur, deducta tamen tertia parte pro deseruentibus. Cui consonat Concilium Prouinciale Bononiense. tit. 6. de residentia. §. de causis excusantibus Canonicos a residentia, versic. secundo, ubi sic dicitur. De inimicitia etiam circa culpam suam susceptis eadem, quæ supra de Parochis decreta sunt, obseruanda erunt ita, vt si omnes fructus in distributionibus quotidianis consistant, eos Canonici deducta tertia parte alius loco eius deseruentibus assignanda sibi possit comparare.

351 Sed videtur, $\dagger$ quod omnes distributiones deberent tunc lucrari, non deducta tertia parte, ex declarationib. adductis supra, n. 113 & 114.

352 Pro concordia dicendum est, $\dagger$ quo ad lucrandos fructus Canonici, quando omnes constitunt in distributionibus quotidianis S. Congre. facere differentiam inter Canonicos absentes causa studij, & causa residentie in Parochiali, ex vna parte, vt hi eos integros percipiant, vt apparet ex d. declarationibus adductis, n. 113. & 114. & inter Canonicos absentes causa seruitij Episcopi, & causa inimicitiarum, vt hi eos lucrentur, deducta tertia parte, quæ deseruiantibus accrescat, vt apparet, ex hic adductis. Et ratio, quæ videtur mota est, quia causa absentie illorum videtur magis pia, & fauorabilis, seu maiori fauore digna, quam horum.

354 Quarto fallit stante speciali gratia, $\dagger$ & concessione Papæ, Nauar. d. consil. 2. de clericis non residen. nu. 3. vt facta est D. Card. Carolo Borromeo, vt in declaratione sequenti. Sanctiss. Pater noster Cardinali Borromeo concessit, vt Vicarij eius foranei, dum ratione officij sui per loca sui Vicariatus ratione visitationis, aut alius alterius negotij spiritualis absint ab eorum Ecclesijs, eadem debita ratio habeatur quoad distributionem quotidianas, ac si in choro personaliter inseruiant, dummodo d. Vicarij intra fines sui Vicariatus maneant, & prætextu exercendi officium non vagentur solari causa, ad quod diligenter animaduertere ipse debeat, ne aliqua fraus fiat, eandem gratiam fecit, vt de illis, quos ipse de ciuitate assumet, vt munus generalis visitationis per Diocesim subeant, ratio habeatur quoad distributiones, ac si essent in choro, cum conditionibus tamen, vt supra eandem gratiam fecit pro illis, qui occupati sunt examine illorum, quibus conferenda sunt Parochiales, si quando propter dictam occupationem non possint interesse horis Vesperarum, seu Completory, dummodo fraus absit, ne item data opera examen excusetur in horas Vesperarum, seu Completory, idem pro deputatis seminarij, si quando pro seruitio seminarij essent in aliquo negotio ea hora occupati, quæ diuina officia celebrantur in Ecclesijs, & præcipue, si essent occupati propter Congregationes, quæ semel in hebdomada ratione d. seminarij fiunt, dummodo ista gratia non abutantur.

355 Et iuxta hanc declarationem, $\dagger$ stante gratia speciali, præcedit quod ait Zechus d. de Beneficiariis ad fi. vbi ait, quod distributiones quotidianas lucrentur examinatores Beneficiorum, si sine fraude absint ex declaratione S. Congregationis, & alias non stante gratia speciali non est verum, quamuis fructus, seu grossam lucrentur, tanquam occupati in seruitio Episcopi, & Ecclesie in communis, saltem duo Canonici, seu Beneficiati.

356 Et similis gratia, & priuilegium percipiendi etiam distributiones quotidianas in absentia cõcedit solet ad tempus, & prorogari Inquisitoribus, atque aliis ministris S. Officij inquisitionis Hispaniæ, vt in sequenti declaratione S. Congregationis. Congregatio Concilij iam dudum consulta respondit Inquisitoribus heretice prauitatis minime tui esse percipiendi distributiones quotidianas Canonici, Dignitatum, aut aliorum Beneficiorum eo tempore, quo Beneficiis predictis non deseruiant, quia decisione Inquisitores Hispaniarum veriti ne laderentur eorū priuilegia à diuersis Roman. Pontificib. ad tempus concessa, & à Falc. record. Gregorij XIV. prorogata, vt eis predicto munere vacantibus liceret distributiones quotidianas percipere, ad Congregationem adierunt, illorumque tenore exhibito declarationi perierunt, eam decisionem ex iure communi de priuilegio

pram ad eorum priuilegia nequaquam pertinere. Itaque Congregatio priuilegiorum exemplo diligenter inspecto iuri consentanea Inquisitores postulare censuit, atque adeo declarauit decisionem à se editam de distributionibus quotidianis in absentia non percipiendis, non habere locum, vbi specialibus priuilegijs, aut indultis Apostolicis Inquisitoribus, atque alijs S. Officij ministris fuerit concessum, vt quotidianas distributiones, quantumuis absentes, lucrentur, tunc enim priuilegia, & indulta huiusmodi, quæ ad tempus, pro quo fuerunt concessa, durēt, eo firmitus esse custodienda, quo præstantius, & utilius est Christianæ Reipublice Inquisitorum officium ad conseruationem, & propagationem orthodoxæ Fidei constitutum, quod ideo ad Cardinalem Toleti significare Congregatio voluit, vt sciret priori decisione Congregationem ius quidem commune declarasse, non de priuilegijs, aut indultis à Sede Apostolica concessis quicquam detractum voluisse. 6. Iun. 1594. Hiero. Cardin. Matheus.

Ex supradictis infertur Canonicum Vicarium Episcopi non posse percipere distributiones quotidianas in absentia, quamuis excusetur à residentia, & percipiat fructus in absentia, ex quo est in seruitio, & obsequio Episcopi, nisi sit consuetudo in contrarium, Rebut. in praxi, tit. de Vicarijs Episcoporum, num. 5. Hoieda d. cap. 10. num. 15. & 16. & Sbrotijs d. quest. 43. nu. 4. & 5.

Vicarius tamen Capituli Sede vacante, Canonicus non solum habetur pro præfenti, & lucretur fructus in absentia, Pavinus de offic. & potestat. cap. Sede vacante, §. 10. 2. par. num. 5. Rebut. supra Rota, decisi. 222. num. 6. 2. pa. diuersorum, sed etiam percipit distributiones ex ratione assignata à Pauino ibi, quod censetur esse in seruitio Ecclesie, cum magis commodum sit Ecclesie, vt deputetur vnus, & non exerceatur iurisdicção per totum c. a. Quæ ratio cessat in Vicario Episcopi, vt per Rotam ibi. Et qui abest pro seruitio, & euidente utilitate Ecclesie de iure, etiam cessante consuetudine, non solum percipit fructus, cap. ex parte 2. de clericis non residen. sed etiam distributiones quotidianas, si est præfens in loco vbi est Ecclesia, capit. vnic. de clericis non residen. in 6. & ibi Domin. §. qui vero, num. 10. Couarr. lib. 3. variar. c. 13. num. 8. vers. 3. optime D. Ioan. Ocon. in d. cap. vnic. à num. 65. Ioan. Gutier. can. quest. lib. 1. cap. 1. num. 145 Zerola in praxi Episcopali. par. vers. distributiones. §. 3. Zechus de reipub. Eccle. c. 24. de Canonicis, nu. 9. vers. 2. & alij.

Nisi sit consuetudo contraria, $\dagger$ vt alias in simili de infirmis declarauit S. Cong. Concilij his verbis: consuetudo in aliqua Ecclesia introducta, vt canonici infirmi fructus tantum sua Prebende non distributiones quotidianas percipiant si legitime præscripta sit, tollit constitutionem, Vega in summa prima part. cap. 128. casu 19.

361 Quamuis absens à loco, $\dagger$ vbi est Ecclesia pro utilitate Ecclesie, vel alia iusta causa, nõ percipiat distributiones, c. cum nõ deceat de elect. in 6. Domin. 5. Ripa de peste, 2. par. n. 145. Couar. D. Anto. Ocon. Io. Gutier. Zerola, & Zechus ibi, qui id declarant, nisi consuetudine aliud fuerit obreptum, ita censuit S. Cong. Concilij, vt in declarationib. & seq. Sciente consuetudine, quod canonicus missus à capitulo pro aliquo seruitio ipsius Ecclesie, seu capitulo, percipiat omnes fructus, & distributiones quotidianas, Cong. censuit eam esse obseruandam, si canonici absint pro euidente utilitate Ecclesie. Secunda. Qui causa pestis absuerunt, quotidianas distributiones eis non debentur, nisi proberetur legitima

gitima consuetudo, quod distributiones huiusmodi darentur absentibus ex iusta causa.

Et iuxta id sunt accipiendae aliae declarationes e-
iusd. S. Cong. nempe sequentes. Prima, An distri-
butiones quotidianae debeantur infirmis propter infirmi-
tatem diuinis officiis non inferuentibus, stante decreto
huius cap. 12. Cong. censuit deberi. Secunda, Senio conse-
ctis, si alias residere solui sunt, distributiones debentur,
ac etiam infirmis ex propria culpa, & peccato cum pra-
ecedenti occasione, nimis enim esset rigor, nec Superior
huiusmodi Inquisitionem facere debet addendo afflictio-
nem afflictis, quandoquidem multa essent causa, & non
turpes, debentur etiam detentis in carceribus, non tamen
ob propriam culpam, iuxta doctrinam Ioan. And. in c. 1.
de clericis non resid. in 6. Consonat Concilium Bo-
nonien. d. iur. de residentia, §. de causis excusantibus Ca-
nonicos, vers. 1. Tertia, Cong. censuit distributiones quo-
tidianas lucrari eum, qui debite contentus in carcerem
fuit, fructus autem Praebendae suae massae grosse tam diu
habere, quamdiu per sententiam non fuerit declaratum,
iuste illum in carcere detineri. Circa quod est alia de-
claratio, quae sic ait. Quoad carceratum Cog. censuit eum
non priuari distributionibus usque ad primam senten-
tiam, quod si condemnatus appellet, interim non perci-
piet, sed si in secunda instantia obinuerit, omnia recupe-
rabit. sub die 27. Jul. 1570. super Canonico Bracaren-
si in libro Innoc. IX.

Et iuxta praedicta etiam sunt accipienda consil.
Nauar. io. & 11. de clericis non residen. intelligenda e-
nim sunt, quod absens à choro ex causa infirmitatis,
seu alterius corporalis necessitatis, aut incarcerationi-
onis, seu excommunicationis iniunctae, de iure, etiam
seclusa consuetudine lucratur distributiones quoti-
dianas si est praesens in loco, ubi est Ecclesia ex d. c.
vnic. allegatus, n. 359.

Dispositionem autem d. cap. de cetero, & c. ad au-
dientiam, de clericis non residen. ampliatur primo, ut pro-
cedat, & habeat locum etiam in Canonicis Doctora-
li, & Magistrali, secundum Rotam in vna Placentina
fructuum, anno 1550. ut per Puteum, decis. 294. li. 3. &
post hac tradit González d. glo. 6. nu. 257. dicens, satis
notandum.

Quod tamen videtur intelligendum, nisi verge-
ret in magnum, seu notabile damnum Ecclesiae, quia
remaneret destituta litteratis, Rebus. in praxi, tit. de
dispensatione de non residendo, num. 41. quem sequitur
Hoieda d. c. 17. n. 29. 8. casu ad fin.

In hac tamen Ecclesia Abulen. est statutum,
quod Canonicus Doctoralis non procuret, nec ha-
beat, nec acceptet familiaritatem Episcopis, nec ea
utatur.

Sed non videtur habere locum statutio d. ca.
de cetero, & cap. ad audientiam. Canonico poeniten-
tario, qui non videtur posse occupari in seruitio E-
piscopi ultra tempus à concilio permissum ad tra-
dita supra dub. quinto 1. dicti à num. 40. Nec etiam
in canonico lectione, cum ad munus istud sit electa
eius persona.

Secundo ampliatur, ut procedat etiam in inferio-
ribus Clericis, non canonicis, concurrente tamen dis-
pensatione Episcopi, ut tenet Io. And. in d. c. ad au-
dientiam, quem ibi sequuntur Butrius Card. Imola
Anchar. & Anania, & videtur magis sequi Selua de
Benef. 4. p. 9. 6. n. 13. seu 33.

Verior tamen est sententia Abbatis in d. ca. ad
audientiam, numer. 8. qui ait clericos inferiores, non
canonicos, posse destinari seu occupari per E-
piscopum communi utilitate, aut causa suggerente pro

seruitio Ecclesiae Cathedralis, & tunc habebunt fru-
ctus in absentia sine aliqua dispensatione; pro serui-
tio vero solius Episcopi, secus: nisi ubi necessitas vr-
geret, non enim est tanta communio inter Episco-
pum, & Clericos inferiores, sicut inter Episcopum
& Canonicos, in quibus loquuntur. diuina, qui sunt
membra corporis sui. Quam sententiam sequuntur
Nauar. in man. cap. 25. num. 120. & cons. 5. de atat. & qua-
litate, de quo supra n. 46. Salcedo d. cap. 52. lit. C. secun-
do casu Lud. Lopez instruct. cons. 1. tom. cap. 249 se-
cunda causa, & Zechus de rep. Eccles. titulo de Bene-
ficiatis, n. 4. vers. 9. & secuta est Rota in d. causa Pla-
centina fructuum, ut per Puteum supra. Et in vna Ca-
lagurritana fructuum. 18. Martij. 1583. coram D. Bu-
balo, ut in d. dec. 222. parte 2. diuersorum, quam refert
Sbrotius. supra n. 6. ubi ex ea fuit resolutum. Lic. Or-
theo de Angulo Portionario Ecclesiae Calagurritana Vi-
cario, seu Prouisorio, ipsius Episcopi residenti in oppido
Lucroni, ubi alij Prouisores residere consueuerunt, non
deberi fructus sue Portionis, quia de urgente necessitate
Episcopi non constabat, cum verisimile esset alios in d.
Diocesi requiri aque idoneos ad exercendum d. officium,
neg; ex deputatione personae d. Otheri in Vicarium re-
sultabat utilitas Ecclesiae, quia Vicarius deseruit soli E-
piscopo, refert González supra n. 262. glof. 5.

Et amplius dicit Rota ibi, quod in hac materia
non sufficit utilitas totius Episcopatus in genere, sed
requiritur utilitas Ecclesiae in specie, ut per Io. And.
in cap. 1. sub num. 3. versic. item intelligendum est, de cle-
ricis non residen. in 6.

Sed hoc est contra Abb. supra docentem infe-
riores Clericos posse per Episcopum destinari pro
communi utilitate, quamuis verum sit, quod occu-
patus in officio Prouisoris, seu Vicarij non videtur
occupatus pro utilitate communi, saltem conside-
rabili ad istum effectum, quia potius deseruit Epi-
scopo, ut dictum est. Nec dictum Ioan. And. quod
sequitur Domin. ibi. §. qui vero, n. 8. & tenet Pro-
bus ad Monachum, n. 29. procedet in illis, qui non
per Episcopum, ut dictum est, sed alias sunt occupa-
ti, seu destinati pro utilitate communi, seu Episco-
patus in genere, aut per Episcopum plures quam
duo eiusdem Ecclesiae iuxta dictum Hostien. quod
refert, & sequitur Abbas in d. cap. de cetero, sub n. 3. &
Selua d. quest. 6. casu 17.

Vnde Procuratores generales Cleri Hispaniae
à Cong. eiusd. Cleri, seu de eius ordine deputati, re-
sidentes in Curia Rom. & in Curia Regis Catholici
non excusarentur à residentia in suis Ecclesiis, nec
lucrarentur fructus in absentia, nisi staret breue San-
ctissimi D. Clementis. VIII. datum. 28. Febr. 1597. ex
quo non possunt cogi ad residendum (dummodo
non obtineant dignitatem actu maiorem post Pon-
tificalem, aut Canoniatum, Doctorem, Magistra-
lem, Poenitentiarium, aut de lectione) ac lucrantur om-
nes fructus, redditus, proventus, iura, obuentiones,
& emolumenta quaecumque, nec non distributiones
etiam quotidianas, ac manuales, etiam si primam, &
rigorofam residentiam non fecerint, ut latius in d.
breui.

Referuarunt tamen in dict. Calagurritana Do-
mini videndum, an ex eo, quod Portionarij in Eccle-
sia Calagurritana interueniunt in Capitulo, & in a-
liquis habent vocem, possit dispositio dict. capit.
ad audientiam, comprehendere etiam istos Portio-
narios?

Et prima Iunij eiusd. anni. 1583. coram eod. D.
Bubalo fuit resolutum. Integros Portionarios non esse

de Capitulo, ita ut dispositio c. ad audientiam, de Clericis non resid. ipsos comprehendat. Qui attento iure communi clara est conclusio quod soli Canonici dicuntur esse de Capitulo, Portionarij autem, & alij Clerici inferiores non. Ab. & Fel. in c. cum olim, de re iud. Compofellanus Io. And. Card. in cap. 1. de elect. & attenta etiam consuetudine huius Ecclesie quamvis interueniant in Capitulo, & in actibus capitularibus habeant vocem, non tamen dici potest esse de Capitulo, quia non sequitur, habent vocem, ergo sunt de Capitulo. Gemin. in cap. fin. sub numer. 5. in fin. versic. in dubio, de præben. in sexto, unde in dispositionibus ad Capitulum non veniunt, nisi soli Canonici, non autem alij, qui de iure speciali, seu consuetudine habent vocem in Capitulo, ut ibi Francus. nu. 6.

378 Vbi tamen Portionarij essent de t Capitulo, prout sunt in aliquibus Ecclesiis Hispaniæ, procederent in eis dicta iura, sicut in canonicis, cum tunc sint etiam membra corporis ipsius Episcopi, & sic militaret eadem ratio, sed non sufficeret habere tantum vocem in Capitulo, ut dicitur in dicta Calagurritana proxime relata; nam ex eo solum, si non sunt de Capitulo, non possunt dici membra corporis Episcopi, nec ipsius fratres. Circa quod vide dicta infra 11. part. capit. quinto à numero 206.

379 In hac vero Ecclesia Abulen. t quicquid sit de hoc, an eis Portionarij sint de Capitulo, vel solum habeant vocem in Capitulo, possunt assumi ab Episcopo in familiares, sicut Canonici ex statuto ipsius Ecclesie, quod certum ordinem in hoc præscribit. de quo infra, n. 433.

380 Et quod dicitur de Portionariis t videtur eadem ratione dicendum de dignitatibus in proposito.

381 Tertio ampliatur, t ut habeat locum in Prælati inferioribus respectu suorum subditorum, quia textus in d. cap. de catero, generaliter loquitur, nec apparet cui loquatur, & eadem videtur ratio, ita Abb. ibi num. 3. Selua d. questio. 6. de c. in octavo casu, Rebuffus supra numero 45. Et Nauarr. d. conf. 2. de clericis non resid.

382 Quarto ampliatur, t ut idem sit in Legato quantum ad Prouinciā suā, & in Archiepiscopis, quoad Clericos suæ Diocesis. & non suorum suffraganeorum, ut tenent DD. communiter in cap. cum delectus, de Clericis non resid. Selua dist. questio. 6. casu 19. & 22. Reb. supra, numer. 36. Hoieda d. c. 17. numer. 29. 9. & 10. casu, Salcedo supra dist. cap. 52. 2. casu. Syluest. verb. residentia, numer. 7. & Zerola in praxi Episcopali 1. p. vers. residentia, §. 4. & alij, quam quis, quod attinet ad legatum dubitet, Abb. in d. c. cum delectus, n. 6. & 7.

383 Similiter Familiares t Papæ existentes in eius seruitio, ut capellani, camerarij, & similes, percipiunt fructus suæ Præbendæ in absentia. d. c. cum dilectus, & ibi Abb. & Doct Selua d. q. 6. casu 19. Reb. supra, ex n. 32. Hoieda d. n. 29. 7. casu. Salcedo supra, 3. casu, Syluest. d. n. 7. & Zerola d. §. 4. Nauar. & Lud. Lopez. ubi supra 3. causa.

384 Ex quibus id non procedit in t scriptoribus, & aliis officialibus curiæ, qui stant principaliter propter suum lucrum, nisi ex præcepto Papæ in curia morentur.

385 Et sicut Familiares Episcoporum, t ita etiam Familiares Papæ non percipiunt distributiones quotidianas Io. And. & Abb. n. 5. in dist. cap. cum dilectus, & Selua d. casu 19.

386 Vnde in vna Ilerden. t distributionum coram D.

Gipfio 2. Iun. 1598. fuit resolutum. Quod indulgentiam concessam per Sixtum V. Sub collectoribus intelligitur ad instar Familiarum Papæ, & sic extenditur solum ad perceptionem fructuum, non vero distributionum.

Et de Familiaribus cardinalium, t quod etiam 387 excusentur à residentia, & percipiant fructus in absentia, dicunt Syluest. & Zerola supra, & Abbas in d. cap. cum dilectus, nu. 8. & Selua d. q. 6. casu 21. ex Io. And. ibi dicunt, quod Papa hodie concessit omnibus cardinalibus hanc prærogatiuam respectu suorum Familiarum, unde de iure, inquit ibi Abbas, posset attendari aliud, idem Villadiego de cardinalib. n. 63.

Nihilominus dicendum est t Familiares cardinalium non excusari à residentia, nec posse percipere fructus in absentia, nam in iure non est tale privilegium, Francus in ca. fi. nu. 3. de verbor. significat. in 6. & ibi Domin. sub num. 5. nec hodie, quicquid esset olim, est tale privilegium particulare, & ita patet ex declaratione Abulen. infra adducta n. 423. & ita prædicatur.

Similiter existentes in seruitio, aut officiis Regis, seu Principis non excusantur à residentia, nec possunt percipere fructus in absentia, t nam in iure nō 389 est tale privilegium, quicquid teneant Selua d. questio. 6. casu 24. Boerius decis. 17. P. Greg. de beneficiis c. 7. n. 9. & Zauallus in suis communibus contra communes, q. 585. n. 7.

Et si aliquod privilegium fuit antea t eis concessum, ut Regi Franciæ fuisse concessum dicunt Boer. ibi, & Rebuf. in concordatis tit. de collatio. §. 1. vers. residentia reuocatum est iam per concilium & Bullam Pij IV. ut dictum est supra n. 266. & 267.

Vnde quod inquit Naua. d. c. 25. num. 121. quem sequuntur t Man. Rodriguez in sum. c. 33. nu. 3. & Vega 391 1. part. cap. 36. casu 41. capellanos Regum perinde posse capere fructus in absentia, ac capellanos Papæ, si vtriusque eiusdem generis privilegia sunt concessa, imo & magis, si forte plus sit eis fauore Regum concessum, intelligendum est de privilegiis concessis post concilium Triden. quæ tamen non sunt, & ita seruatur.

Vigesimo dubitatur, t an causa peregrinationis, 392 maxime ex voto, liceat abesse ultra tempus à concilio permissum, & lucrentur fructus Præbendarum.

Et videtur t respond. affirmatiue ex traditis per 393 Rebuf. d. ri. de dispensatione de non residendo. n. 50. Seluam 4. p. q. 6. 10. casu. Boer. decis. 17. numer. 6. Hoiedam d. c. 17. num. 29. 11. casu. & Petrum Greg. d. cap. 7. nu. 15.

Nihilominus tamen contrarium est dicendum, t 394 quia ista non est de causis in iure expressis, & censuit S. congregat. concilij his verbis Canonici deuotionis causa peregrinantes, & visitantes aliquas Ecclesias, non lucrentur distributiones quotidianas, non obstante aliqua in contrarium consuetudine; fructus vero Præb. possunt, si intra tres menses à decreto concilij hic concessos fecerint has peregrinationes. Secunda. Absentes causa peregrinationis, etiam ex facultate statutorum Ecclesie, non percipiunt distributiones quotidianas, imo quoad Præb. fructus hoc tempore peregrinationis percipiendos, non excusantur ultra tres menses, quos concilium permittit. consonat concilium Mediolan. 5. part. 3. titul. quæ ad distributiones pertinet, versicul. peregrinationis causa.

Quod est notandum ad statuta aliquarum Ecclesiarum

fiarum & contrarium disponentis, quæ non videntur posse defendi, nec consuetudo contraria videtur rationabilis.

³⁹⁶ Vigefimo primo dubitatur, si an Canonici, & Beneficiarii celebrantes priuata Missam in eadem Ecclesia tempore officiorum, seu horarum, habeantur pro presentibus in choro?

³⁹⁷ Et dicendum est, quod non, ut per Fed. cons. 115. alias 118. Abb. in cum olim. de re iudicat. n. 3. & 6. & Gigan. cons. 144. n. 26. alias responsi. 35. in materia pensionis, qui docent, quod habens in Ecclesia Canoniatum, & Capellaniam, ea hora, qua celebrat, ut Capellanus habere non debet distributiones quotidianas Canoniciatus.

³⁹⁸ Et ita censuit S. Cong. Concilij his verbis. An Canonici, vel alij officiales chori habentes in Cathedralibus, vel Collegiatis Capellanias in titulis, vel vi Mercenarij, eo tempore, quo in dictis Capellanis celebrant, distributiones recipere debent, licet absint in choro? & quid, si deuotionis causa, vel si à Superiore Ecclesie inuogantur eis, ut eo tempore celebrent? Sanctissimus Dominus noster, etiam ex sententia Congregationis declarationis, non posse, nisi quando sic inssi essent à suo Superiore, quem tamen admoneri voluit, ut ab huiusmodi inssi abstinere. Secunda Canonici, qui sunt in Ecclesia, sed extra chorum, licet etiam celebrent causa deuotionis in eadem Ecclesia, non consentur presentes, secus, si missa Superioris, Superior tamen eis hoc mandare non debet, quod procedit etiam in illis Canonici, qui sunt in eadem Ecclesia Capellani, & Missas celebrare tenentur. Tertia. Quo tempore cantatur una hora in choro, qui Missam celebrat in eadem Ecclesia ex deuotione, vel obligatione non dicitur interfuisse illi horæ, nec illius distributiones accipere potest, si vero inssi fuerit à Superiore ut celebret, tunc recipere, Superior tamen cauere debet à tali inssione. Quam adducit Gonzalez §. protem. n. 181.

³⁹⁹ Consonat Concilium Mediolanen. 4. part. 2. tit. de distributionib. vbi sic dicitur. Quicumque, dum aliquis stare horæ officium in choro peragitur, Missam celebrando tunc à choro abfuerit, illius horæ distributionis tamquam absens particeps ne sit, ut à S. Sede Apostolica declaratum est; id vero, nisi præ absentia Sacerdotis, qui in Ecclesia tunc Missæ sacrificium faciant, necessitas aliquando inciderit, ut præfatus Canonici aliqui Sacerdotem à choro exire à statæque horæ officio abesse, Missæ celebrandæ causa inbeat, aut nisi à Sede Apostolica aliter concessum fuerit.

⁴⁰⁰ Contrarium tamen de consuetudine seruatur in hac Ecclesia, & aliis, nam celebrantes, etiam causa deuotionis, habentur pro presentibus, & interessentibus in choro.

⁴⁰¹ Quæ consuetudo, cum sit ex iusta causa, cum totum sit cultus diuinus in eadem Ecclesia, & ut Beneficiarii inducantur ad celebrandum, videtur tolerabilis iuxta tradita per Decium, Couar. Duennas, & Hoiedam supra citatos, m. 343. vbi vide, & videtur approbati à Concilio Compottellano actione 2. decreto 16.

§. 2.

De alijs dubijs.

SVMARIA.

AN Capitulum possit dare Canonici, & Prebendariis licentiam absentie, & eos habere pro presentibus ultra tempus à Concilio permissum, saltem ad

breue tempus ex causa iusta, quamuis non comprehensa in iure, præsertim stante consuetudine id faciendi, numer. 402. cum seq. resoluatur, seclusa consuetudine certum esse Capitulum id non posse, non obstante statuto in contrarium, nec etiam Episcopum.

Dubium procedit stante consuetudine, qua dat iurisdictionem, n. 414. & quod si huiusmodi consuetudo est sublata per Concilium, potest dici illud quoad hoc non fuisse receptum in Hispania, numer. 415. & quod huiusmodi consuetudo non videtur sublata per Concilium n. 416.

Resoluitur non posse Capitulum talem licentiam dare, etiam stante d. consuetudine ante, & post Concilium semper obseruata, n. 417. cum seq. & adducuntur declarationes S. Congregationis.

Cum Capitulum non possit dare d. licentiam absentie non potest quis virtute eius lucrari fructus Præb. qui alias residendo, & interessendo lucrifunt, quamuis possint lucrifieri in absentia, saltem per tempus à Concilio permissum, donec priuatur, n. 425. & 426. vbi ponitur declaratio S. Congregationis.

Non possunt isti, quibus dantur per Capitulum tales licentiae, percipere, aut retinere fructus eo, quod alij Præbendarij videantur eis donare, seu remittere suam partem, n. 427. cum seq.

Fructus annorum precedentium, qui hoc anno diuiduntur, debentur Canonici, qui nunc sunt, & non qui erant illis annis, n. 429.

Distributiones quotidiana non possunt dari absentibus à choro, non obstante quauis consuetudine, etiam immemoriali, n. 430. nec possunt à Capitulo, aut singulis Capit. aliquo prætextu donari, aut remitti, numer. 431. & vbi ponuntur declarationes S. Congregationis.

An Capitulum possit dare licentiam absentie ex causis alias in iure expressis, alteratis tamen, seu modificatis per statuta, seu consuetudines Ecclesie? n. 433. cum seq. resoluatur distinguendo n. 435.

Quæ sint distributiones quotidiana, quas amittunt absentes tempore à Concilio permissio, vel alias? Et quæ sint distributiones, quæ sunt potius Præbendæ, seu loco Præbendæ? numer. 439. cum sequentibus vbi resoluatur, & ponitur resolutio Rota, & declaratio S. Congregationis.

Ad quos spectent distributiones quotidiana amissæ per noniter essentes, vel alias? num. 443. cum sequentibus, resoluatur, quod si ita ordinatum est, ut singulis certa portio assignata sit, portio absentis ad Ecclesiam pertinet, si vero certa portio omnibus est assignata, portiones absentium interessentibus accrescunt.

Quod dictum est ad Ecclesiam pertinere portionem absentis, quando singulis certa portio assignata est, procedit, cum ex patrimonio Ecclesie dantur redditus, & distributiones ministris; at quando dantur ex mensa Capitulari, quia bona sunt diuisa, portio absentis remanet in ipsa, numero 447. & sequentibus, vbi ponitur Decisio Rota.

Similiter dicendum est de fructibus Præbendæ amissis ob non residentiam, vel alias, quod, si ex patrimonio Ecclesie dantur assignata cuilibet certa portione, tunc fructus amissi ad ipsam Ecclesiam pertinent, si vero est mensa Capitularis distincta, in ea remanens, numer. 449.

Si essent Præbendæ realiter distinctæ ita, quod qualibet Præbendæ esset Domina sue dotis, tunc fructus amissi applicandi essent fabricæ Ecclesie, aut alteri pio loco, numer. 450.

P. 2.